

ΚΩΣΤΑ ΠΑΣΑΓΙΑΝΗ

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ

ΤΟΥ

ΠΑΙΔΙΟΥ

ATLAS NEWS CO.
25 MADISON ST.
NEW YORK, N. Y.

ΚΩΣΤΑ ΠΑΣΑΓΙΑΝΗ

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΓΙΑ ΤΑ ΕΞΑΤΑΞΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ
ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

«Άφετε τὰ παιδιά
ἐλθεῖν πρὸς με»

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ

ΑΘΗΝΑ
ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ "ΑΘΗΝΑ",
ΟΔΟΣ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 6
1928

Κάθε αντίτυπο έχει την υπογραφή τοῦ συγγραφέα.

~~Α. Β. Καραγιάννης~~

ΑΘΗΝΑ
ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ "ΑΘΗΝΑ"
ΟΔΟΣ ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ 6
1928

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΤΑΞΗ ΠΡΩΤΗ

1. Π ρ ο σ ε υ χ ή .

Τò πρῶϊ, πρὶν ν' ἀρχίσῃ τὸ μάθημα.

1. Φώτισέ μου τὸν νοῦ στὸ φῶς τῆς ἡμέρας Σου, Κύριε.

2. Τὰ πρῶτα βήματά μου ὁδήγησε, Κύριε, στὸ δρόμο τῆς προκοπῆς.

3. Τὸ Πνεῦμα Σου τὸ Ἅγιο, Κύριε, ἅς λάμψη κι ἅς μὲ φωτίσῃ ἄξιός νὰ γίνω.

4. Ἄξιός στὴν καλοσύνη, κι ἄξιός στὰ γράμματα.

2. Π ρ ο σ ε υ χ ή .

Τὸ δειλινό, στὸ σκόλασμα.

1. Εὐχαριστῶ Σε, Κύριε, πὸν πρόσεξες τὴν πρωϊνὴν δέησίν μου.
2. Εὐχαριστῶ Σε, Κύριε, πὸν προφύλαξες τὴν ὑγεία μου στὴν ἡμέρα ὅλη τὴ σημερινή.
3. Εὐχαριστῶ Σε, Κύριε, πὸν ἔστειλες τὸ φῶς τῆς ἡμέρας Σου καὶ φώτισες τὸ δρόμο μου.
4. Εὐχαριστῶ Σε, πὸν τὸ Πνεῦμα Σου τὸ Ἅγιο ὁδήγησε τὴ γνώση μου στὰ καλά τὰ μαθήματα, ἄξιος νὰ γίνω καὶ καλὸς μαθητής.
5. Εὐχαριστῶ Σε, Κύριε καὶ Θεέ μου!

3. Π ρ ο σ ε υ χ ή .

Τὸ βράδι, πρὶν ἀπὸ τὸν ὕπνο.

1. Πολὺ παρακαλῶ Σε, Κύριε, στείλε μου ἀπόψε τὸν καλὸ Σου τὸν Ἄγγελο στὸ προσκέφαλό μου νὰ παρασταθῇ στὸν ὕπνο μου.

2. Στείλε μου, Θεέ μου, τὸν Ἄγγελό
Σου τὸν εὐλογημένο, νὰ μὲ προφυλάξῃ
ἀπὸ κάθε κακὸ τῆ νύχτα, πού θὰ κοιμᾶ-
μαι.

4. Ἄγγελος ὁδηγός.

Ἄγγελέ μου εὐλογητέ
Καὶ πολὺ ἐπιθυμητέ,
Φύλαγέ μου τὸ κορμί,
Τὸ κορμί καὶ τὴν ψυχὴ,
Νὰ μὲ ὁδηγᾷς, νὰ ἀκολουθῶ,
Ξοπίσω σου νὰ τρέχω,
Στὸν καλὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ
Παρηγοριὰ νὰ σ' ἔχω.

5. Προσευχὴ.

Τὸ πρωῖ, μετὰ τὸ ζύπνημα.

1. Εὐχαριστῶ Σε, Κύριε καὶ Θεέ μου,
ὅτι προφύλαξες ἀπὸ κάθε κακὸ τὴν ψυχὴ
καὶ τὸ κορμί μου τῆ νύχτα στὸν ὕπνο
μου.

2. Εὐχαριστῶ τὴ σπλαχνική Σου φροντίδα, τὴν ἄπειρη καλοσύνη Σου, Κύριε, εὐχαριστῶ, τὴν ἀπέραντη ἀγάπη Σου στὰ πλάσματά Σου, ὅτι μὲ προστάτεψες καὶ ξύπνησα γερός.

3. Ἄς μὲ φυλάξῃ, Κύριε, καὶ τὴν ἡμέρα, πὺν ἔρχεται ἡ παντοδυναμία Σου ἀπὸ κάθε κακό.

6. Π ρ ο σ ε υ χ ῆ .

Γιὰ τὸν πατέρα, γιὰ τὴ μητέρα, γιὰ τ'
ἀδέρφια.

1. Φύλαξε, Κύριε, τὸν πατέρα μου.
2. Φύλαξε, Κύριε, τὴ μητέρα μου.
3. Αὐτοὶ εἶναι ἡ σκέπη μου, κι ἡ προστασία μου.
4. Αὐτοὶ εἶναι ἡ ἐλπίδα μου κι ἡ ἀπαντοχή μου.
5. Αὐτοὶ φροντίζουν γιὰ τὴν υἰγεία μου καὶ γιὰ τὴν ἀνατροφή μου.
6. Αὐτοὶ φροντίζουν γιὰ ὅλα, Κύριε, μὲ τὴν εὐλογία Σου.
7. Φύλαξε τὸν πατέρα μου καὶ τὴ μη

τέρα μου, Θεέ μου, για να ἔχω τὴν εὐ-
τυχία να δοξάζω τ' ὄνομά Σου.

8. Φύλαξε καὶ τὰ καλὰ τ' ἀδερφάκια
μου, Κύριε, για να δοξολογοῦμε ὅλα μαζί
εὐτυχισμένα τ' ὄνομά Σου.

7. Προσευχή.

Για τὸ δάσκαλο, για τοὺς συμμαθητές.

1. Θεέ μου παντοδύναμε, φύλαξε τὸν
καλό μας τὸ δάσκαλο * πὺ ἀγωνίζεται να
μᾶς πλουτίσει ἀπὸ γνώση καὶ ἀπὸ ἀγάπη.

2. Φύλαξε, Κύριε, τὸν καλό μας τὸ
δάσκαλο, ὅτι αὐτὸς μᾶς φωτίζει τὸν νοῦ
στὸ δρόμο Σου τὸν εὐλογημένο, να μά-
θουμε γράμματα, να γίνουμε καλοὶ ἄν-
θρωποι.

3. Φύλαξε, Κύριε, καὶ τ' ἄλλα τὰ κα-
λὰ παιδάκια τοῦ σχολείου μας, να ἔχουν
υγεία, να προκόβουν στὸ δρόμο Σου τὸν
καλό, για να εὐλογοῦμε τ' ὄνομά Σου.

---

* Ἡ τὴ δασκάλα.

8. Προσευχή πρωϊνή.

Εὐχαριστία.

Δοξασμένος ὁ Θεός,
Λατρευτὸς καὶ εὐλογητὸς!

"Ακουσε τὴν προσευχή μου
Καὶ στὸν ὕπνο μου ἀπόψε
Μοῦ στείλε γιὰ παραστάτη
Τὸν καλὸ τὸν "Αγγελό του
Φύλακά μου καὶ προστάτη.

Δοξασμένος ὁ Θεός,
Λατρευτὸς καὶ εὐλογητὸς!

9. Προσευχή πρωϊνή.

Κύριε φώτιζε!

Κύριε, τὰ βήματά μου,
Φώτιζέ μου καὶ τὸ νοῦ,
Φώτιζε καὶ καθενοῦ
"Αξιον καὶ καλοῦ παιδιοῦ.

Στείλε μας τ' "Αγιο Σου Πνεῦμα,
Κύριέ μου, ὁδηγητὴ
Γιὰ τὸν κάθε μαθητὴ,
Ποῦ ποθεῖ νὰ διδαχτῆ.

10. ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Για τὴν ἐπιδημία

1. Χριστέ μου, Σὺ, ποὺ ἀγαπᾷς ὅλα τὰ καλὰ τὰ παιδάκια, ἀπὸ τότε ποὺ πρόστα-
ξες κι ἄφησαν ὅλα τὰ παιδάκια νὰ ρθουν
κοντὰ Σου.

2. Καλὲ Χριστέ μου, ποὺ ἀγαπᾷς τόσο
ὅλα τὰ παιδάκια, στείλε παρακαλῶ Σε,
τὴ δύναμή Σου νὰ πάψη αὐτὸ τὸ μεγάλο
κακό, ποὺ μᾶς βρῆκε.

3. Στείλε τὴ μεγάλη τὴ δύναμή Σου,
Χριστούλη μου, νὰ σταματήση τὴν κακὴ
τὴν ἀρρώστια, ποὺ δεκατίζει τὰ παιδά-
κια στὸν τόπο μας.

11. ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Για τὴ θεομηνία

1. ὦ γλυκιά μου Παναγία, Σὺ, ποὺ
συμπονᾷς τὴν κάθε δυστυχία, Σὺ, ποὺ
τοὺς πονεμένους σπλαχνίζεσαι.

2. ὦ γλυκιά μου Παναγία, βάλε τὸ

ἅγιο τὸ χεράκι Σου, βάλε τὴ μεγάλη τὴ δύναμή Σου, νὰ σταματήσῃ τὴν τρομερὴ τὴ θεομηνία, ποὺ μᾶς βροῖκε.

3. ὦ γλυκιά μου Παναγία, μαλάκωσε μὲ τὴ σπλαχνική Σου τὴ δύναμη τὴν ὀργὴ τοῦ Κυρίου, νὰ σταματήσῃ τὴ μεγάλη τὴν καταστροφὴ, ποὺ μᾶς ἔστειλε.

12. Π ρ ο σ ε υ χ ῆ

Ἄγιος ὁ Θεός, ἅγιος ἰσχυρός, ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

13. Π ρ ο σ ε υ χ ῆ

Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν θανάτῳ θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος.

ΤΑΞΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

1. Π ρ ο σ ε υ χ ή

Τὸ πρῶτῖ, πρὶν ν' ἀρχίσῃ τὸ μάθημα

1. Σὺ, ποὺ εἶσαι ἡ πηγὴ κάθε καλοῦ, Κύριε, ἄνοιξε μὲ τὸ Πνεῦμα Σου τὸ Ἅγιο τὴν ψυχὴ μου στὰ μαθήματα τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀγάπης.

2. Ἄνοιξε, Κύριε, τὸ νοῦ καὶ τὴν ψυχὴ μου στὰ ζωοποιὰ μαθήματα τοῦ θείου Λόγου Σου.

3. Γιὰ νὰ φωτιστῶ στὴ διδασχὴ τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς ἀλήθειας.

4. Γιὰ νὰ μάθω τὰ καλὰ τὰ γράμματα.

5. Γιὰ νὰ γίνω ἄξιος μαθητῆς καὶ χρήσιμος ἄνθρωπος στὴν κοινωνία.

6. Ἄνοιξε μὲ τὸ Πνεῦμα Σοῦ τὸ Ἅγιο τὴν ψυχὴ μου στὰ μαθήματα τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀγάπης Σου, Κύριε, Σὺ ποὺ εἶσαι ἡ πηγὴ τοῦ κάθε καλοῦ.

7. Για να μάθω την ήθικη και την ἀλήθεια.

8. Για να φωτισῶ στὰ καλά τὰ γράμματα.

9. Για να γίνω ἄνθρωπος καλὸς γιὰ μένα καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους.

10. Για να δοξάζω στὸν αἰῶνα τὸ ἅγιο τ' ὄνομά Σου, Κύριε.

2. Π ρ ο σ ε υ χ ῆ

Τὸ δειλινὸ, στὸ σκόλασμα

1. Σὲ εὐχαριστῶ Θεέ μου, πὺ εὐδόκησες νὰ δόσης προσοχὴ στὴν πρωϊνὴ τὴν προσευχή μου καὶ μὲ φύλαξες ἀπὸ κάθε κακὸ καὶ ἀπὸ κάθε ἄσκημη πράξη ὅλη τὴν ἡμέρα σήμερα.

2. Σ' εὐχαριστῶ, Θεέ μου, πὺ εἰσάκουσες τὴν πρωϊνὴ τὴ δέησή μου καὶ μοῦ προφύλαξες ὅλη τὴ σημερινὴ ἡμέρα ὄχι μόνο τὴν υγεία μου τὴ σωματικὴ, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχικὴ.

3. Για αὐτὸ δὲν παραστράτησα ἀπὸ τὸν καλὸ τὸ δρόμο Σου, Κύριε, κι ἤμουν

ὅλη τὴν ἡμέρα σήμερα φρόνιμος καὶ προσηλωμένος στὰ μαθήματά μου.

4. Εὐχαριστῶ Σε, Θεέ μου, πὸν ἔλουσες τὴν ψυχὴ μου στὸ φῶς τῆς ἡμέρας Σου σήμερα καὶ φώτισες τὸ δρόμο μου.

5. Σ' εὐχαριστῶ πὸν ἔστειλες τὸ Πνεῦμα Σου τὸ Ἅγιο καὶ ὁδήγησε τὴ γνῶση μου στὰ καλὰ τὰ μαθήματα.

6. Εὐχαριστῶ Σε, Κύριε καὶ Θεέ μου!

3. Π ρ ο σ ε υ χ ῆ

Στὸ τραπέζι, πρὶν ἀπὸ τὸ φαγητὸ

1. Σὺ, πὸν μᾶς δίνεις τὴν καθημερινὴ τροφή μας, Θεέ μου, στείλε μας τώρα καὶ τὴν εὐλογία Σου.

2. Στείλε μας καὶ τὴν εὐλογία Σου, τώρα, Κύριε, νὰ φᾶμε εὐχαριστημένοι καὶ ἀγαπημένοι τ' ἀγαθὰ, πὸν ἡ θεία Σου πρόνοια μᾶς ἔστειλε ἄφθονα καὶ σήμερα.

3. Στείλε μας τὴν εὐλογία σου, Κύριε, νὰ λάμψη στὸ τραπέζι μας ἡ χαρὰ, νὰ εὐφρανθῇ ἡ ψυχὴ μας χορτασμένη ἀπὸ ἀγάπη καὶ καλοσύνη.

4. Ἔτσι ὅλοι μαζί εὐχαριστημένοι καὶ ἀγαπημένοι θὰ δοξολογοῦμε στὸν αἰῶνα, τὸ ἅγιό Σου τ' ὄνομα.

4. Π ρ ο σ ε υ χ ῆ

Στὸ τραπέζι, ὕστερα ἀπὸ τὸ φαγητὸ

1. Εὐχαριστοῦμε Σε, Θεέ μου, πὺ εὐλόγησες τὴν τροφή μας καὶ τὸ τραπέζι μας σήμερα.

2. Σὲ εὐχαριστοῦμε, Κύριε, ὅτι ἡ θεία σου ἡ εὐλογία ἔστειλε στὸ τραπέζι μας τὴ χαρά, καὶ χόρτασε τὴν ψυχὴ μας καλοσύνη καὶ τρυφερότητα.

5. Π ρ ο σ ε υ χ ῆ.

Τὸ βράδι, πρὶν ἀπὸ τὸν ὕπνο.

1. Εὐδόκησε, Κύριε, νὰ ἀκούσης τὴν ταπεινὴ μου τὴ δέηση καὶ νὰ στείλῃς τὴ νύχτα ἀπόψε τὸν Ἄγγελό Σου τὸν καλὸ στὸ πλευρό μου, νὰ παρασταθῆ φύλακας καὶ προστάτης στὸν ὕπνο μου.

2. Εὐδόκησε, Κύριε, νὰ στείλῃς τὸν Ἄγγελό Σου τὸν εὐλογημένον ἀπόψε στὸν ὕπνο μου, νὰ προστατέψῃ τὸ κορμί μου καὶ τὴν ψυχὴ μου ἀπὸ κάθε κακὸ ὅλη τὴ νύχτα, ποὺ θὰ κοιμᾶμαι.

3. Τίποτε δὲν ἔχω νὰ φοβηθῶ, Κύριε, ὅλη τὴ νύχτα, ἂν ὁ καλὸς κι εὐλογημένος ὁ Ἄγγελός Σου παρασταθῇ στὸ προσκέφαλό μου φύλακας καὶ προστάτης μου.

4. Γιὰ νὰ εὐλογῶ τ' ὄνομά Σου τ' ἅγιο στὸν αἰῶνα!

6 Προσευχὴ πρωϊνὴ

Ἄγγελος φύλακας.

Ἄπόψε εἶδα στὸν ὕπνο μου
Ἐνα μικρὸ ἀγγελούδι
Κι ἕνα γλυκὸ τραγούδι
Μοῦ ψέλνε μυστικό.

— « Ἀγνή ψυχούλα παιδική,
Ποῦ ἀθῶα γλυκοκοιμᾶσαι,
Τίποτα μὴ φοβᾶσαι
Κι ἐγὼ γιὰ σὲ ἀγρυπνῶ.

Ὁ Κύριός μου μ' ἔστειλε
Φύλακα στὸ πλευρό σου,
Ἄπόψε σι' ὄνειρό σου,
Νὰ μὴν ἰδῆς κακό.

Κι ἐνῶ κοιμᾶσαι σὺ ἤσυχχα,
Γὼ στὸ προσκέφαλό σου,
Ἄγρυπνος σύντροφός σου,
Γλυκὰ σοῦ τραγουδῶ. »

Ἄπόψε εἶδα στὸν ὕπνο μου
Ἐνα μικρὸ ἀγγελούδι,
Ποῦ τέτοιο ἕνα τραγούδι
Μοῦ ψέλνε μυστικό.

7. ΠΡΟΣΕΥΧΗ.

Γιὰ τὸν ἄρρωστον πατέρα*.

1. Θεέ μου, κάμε μου καλὰ τὸν πατέρα μου, πὺ εἶναι τόσες ἡμέρες ἄρρωστος τώρα καὶ ὑποφέρει ὁ καημένος.

2. Στείλε του τὴν εὐλογία Σου, Κύριε, κι ἀλάφρωσε τοὺς βαριούς του πόνους κι ἐλάττωσε τὸν πυρετὸ πὺ τὸν καίει.

3. Στείλε τὸν Ἄγγελό Σου, Κύριε, νὰ τοῦ φέρη λίγη δροσιὰ στὸν πυρετό του, λίγη παρηγοριὰ καὶ γαλήνη στὸν ὕπνο του, λίγο ξαλάφρωμα στὸν πόνο του.

4. Κάμε τον καλὰ, Κύριε, τὸν καλό μου τὸν πατεράκη, πὺ τόσες μέρες εἶναι ἄρρωστος καὶ ὑποφέρει.

5. Γιὰ νὰ εὐλογοῦμε τὴ χάρη Σου, Κύριε.

6. Γιὰ νὰ δοξάζουμε τὴν παντοδυναμία Σου στὸν αἰῶνα.

---

* Ἡ ἴδια προσευχὴ ταιριάζει ἂν εἶναι ἄρρωστη ἢ μητέρα, ἢ τ' ἀδέρφια.

8. Π ρ ο σ ε υ χ ή .

Γλύτωσέ μας!

Θεὲ καὶ Κύριε, φύλαξε
Τὸν κόσμον Σου ἀπὸ τὸ κακὸ
Τῆς τρομερῆς ἀρρώστιας,
Ποῦ σὰν κατάρα θεϊκῆ
Τὸν τόπο μας ἐρήμαξε!..

—Κύριε γλύτωσέ μας!..

Συγχώρα τοὺς ἁμαρτωλοὺς,
Ποῦ τὴν ὀργή Σου ἐκίνησαν.
Λυπήσου καὶ τοὺς ἄφταιγους,
Ποῦ τ' ὄνομά Σου πάντοτε
Λατρεύουν καὶ δοξολογοῦν.

—Κύριε, γλύτωσέ μας!...

9. Προσευχή

Για τὸ δάσκαλο, γιὰ τοὺς μαθητὲς

1. Τὸν καλὸ τὸ δάσκαλό μας, Θεέ, φύλαγε ἀπὸ κάθε κακό.

2. Αὐτὸς καθεμέρα, δεύτερος πατέρας μας, μὲ πολὺ κόπο καὶ στοργὴ ἀγωνίζεται καὶ φροντίζει νὰ μᾶς μάθῃ τοὺς καλοὺς τρόπους καὶ τὰ γράμματα.

3. Φύλαξε, Κύριε, ἀπὸ κάθε κακὸ τὸν καλὸ μας τὸ δάσκαλο, πὺ καθεμέρα μᾶς ὀδηγεῖ μὲ τὰ μαθήματά του στὸν καλὸ τὸ δρόμο Σου, νὰ μάθουμε γράμματα, νὰ γίνουμε καλοὶ καὶ χρήσιμοι ἄνθρωποι στὴν κοινωνία.

4. Φύλαγε, Κύριε, τὸν καλὸ μας τὸ δάσκαλο.

5. Φύλαξε καὶ τ' ἄλλα τὰ παιδιά τοῦ σχολείου μας κάτω ἀπὸ τὴ σκέπη Σου, Θεέ μου, νὰ ἔχουν τὴν ὑγείά τους καὶ νὰ προκόβουν στὸν καλὸ τὸν δρόμο Σου, γιὰ νὰ εὐλογοῦμε ὅλοι μαζὶ τ' ὄνομά Σου.

10. Π ρ ο σ ε υ χ ή

Γιὰ τὸ ἄρρωστο ἀδερφάκι

Παναγιά μου, φύλαξέ μου
Τὸ μικρό μου τ' ἀδερφάκι,
Πού εἶναι ἄρρωστο βαριά,
ᾠ γλυκιά μου Παναγιά.

Ἡ μαρούλα του ἡ καημένη
Λιώνει στὸ προσκέφαλό του,
Μέρα νύχτα στὸ πλευρό του,
Θᾶμα πὼς ἀντέχει πιά,
ᾠ γλυκιά μου Παναγιά!

Παναγίτσα μου, μητέρα
Τοῦ Χριστοῦ μας λατρεμένη,
Τῆ μαρούλα μου λυπήσου,
Δόσε τοῦ παιδιοῦ της γειά,
ᾠ γλυκιά μου Παναγιά!

11. Π ρ ο σ ε υ χ ῆ

Ἅγιος ὁ Θεός, ἅγιος ἰσχυρός, ἅγιος
ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

12. Π ρ ο σ ε υ χ ῆ

Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν θανάτω
θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνή-
μασι ζωὴν χαρισάμενος.

ΤΑΞΗ ΤΡΙΤΗ

1. Προσευχὴ

Τὸ πρῶτ', πρὶν ν' ἀρχίσῃ τὸ μάθημα

1. Ὅπως προφύλαξες τὸν καιρὸ τοῦ Κατακλυσμοῦ, Κύριε, τὸν καλὸ τὸ Νῶε καὶ τὰ παιδιά του τὰ καλὰ στὴν Κιβωτό, γιατί ἦταν δίκαιοι κι ἐνάρετοι ἄνθρωποι, προφύλαξε καὶ μένα, Θεέ μου, ὅλη τὴ σημερινὴ τὴν ἡμέρα ἀπὸ κάθε κακὸ γύρο μου.

2. Προφύλαξε, Κύριε, τὸ σῶμα μου καὶ τὴν ψυχὴ μου ἀπὸ κάθε κακία ὅλην τὴν ἡμέρα.

3. Φώτισε μὲ τὸ Ἅγιο τὸ Πνεῦμα Σου, Κύριε, τὸ νοῦ μου στὸ δρόμο τῆς σωφροσύνης, τῆς ἐπιμέλειας καὶ τῆς ἀρετῆς.

4. Ὁδήγησέ με πάντοτε, Θεέ μου, στὸν ἴσιο καὶ στὸν καλὸ Σου δρόμο, γιὰ νὰ μάθω γράμματα.

5. Νὰ εἶμαι ἐπιμελής στὰ μαθήματά μου κι ἄξιος.

6. Νὰ εἶμαι φρόνιμος στὸ σπίτι καὶ στὸ σχολεῖο.

7. Νὰ μάθω γράμματα καὶ τρόπους καλοῦς, — ὅ,τι μοῦ χρειάζεται γιὰ νὰ γίνω καλὸς καὶ χρήσιμος ἄνθρωπος.

8. Γιὰ νὰ εὐλογῶ καὶ νὰ δοξάζω τὸ ἅγιο τ' ὄνομά Σου, Κύριε, πάντοτε.

2. Π ρ ο σ ε υ χ ῆ

Τὸ δειλινό, μὲ τὸ σκόλασμα

1. Θεέ μου, Σὲ εὐχαριστῶ, πὺ εἰσάκουσες πρόθυμα τὴν πρωϊνὴ τὴν προσευχή μου καὶ δυνάμωσες τὴν πίστη μου, ὅπως τοῦ Ἀβραάμ, νὰ Σὲ προσκυνῶ, νὰ Σὲ δοξάζω καὶ νὰ Σὲ λατρεύω στὸν αἰῶνα.

2. Σὲ εὐχαριστῶ, Θεέ μου, πὺ εἰσάκουσες τὴν πρωϊνὴ προσευχή μου καὶ μὲ τόση πατρικὴ στοργὴ καὶ φροντίδα μοῦ προφύλαξες τὸ σῶμα μου καὶ τὴν ψυχὴ μου ὅλη τὴν ἡμέρα ἀπὸ κάθε βλάβη καὶ ἀπὸ κάθε παραπάτημα.

3. Εὐχαριστῶ Σε, Κύριε, εὐχαριστῶ Σε, Θεέ μου, πὺ εἰσάκουσες πρόθυμα τὴν

πρωϊνή τὴν προσευχή μου μὲ τόση καλοσύνη κι ἐπιείκεια καὶ μοῦ ἔστειλες τὸ Ἅγιό Σου Πνεῦμα νὰ φωτίση τὸ νοῦ καὶ τὴν καρδιά μου, γιὰ νὰ ἀφοσιωθῶ στὰ καλά μου τὰ μαθήματα καὶ νὰ γίνω φρόνιμος κι ἐπιμελής ὅλη τὴ σημερινὴ τὴν ἡμέρα.

4. Εὐχαριστῶ Σε, Κύριε καὶ Θεέ μου.

3. Προσευχὴ.

Τὸ βράδι, πρὶν ἀπὸ τὸν ὕπνο.

1. Στείλε μου Σὲ παρακαλῶ, Θεέ μου, ἀπόψε ὅλην τὴ νύχτα τὸν καλὸ τὸν Ἄγγελό Σου, πού ὠδήγησε καὶ τὸ μικρὸ τὸν Τωβία, νὰ παρασταθῇ φύλακας καὶ προστάτης στὸν ὕπνο μου, νὰ προφυλάξῃ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴ μου ἀπὸ κάθε κακὸ κι ἀπὸ κάθε ψυχικὴ καὶ σωματικὴ ἀνησυχία.

2. Στείλε τὸν καλὸ τὸν Ἄγγελό Σου, Κύριε, ἄγρυπνο φύλακα στὸ πλευρό μου καὶ προστάτη μου, νὰ προφυλάξῃ ὅλη τὴ νύχτα ἀπόψε τὴ σωματικὴ καὶ τὴν

ψυχική μου υγεία από κάθε κακό κι από κάθε κίνδυνο.

3. Όπως ή θεία Σου Πρόνοια, Κύριε, προφύλαξε τόν καλό τόν Δαβίδ από τόν δολερόν τόν φθόνον και τήν κακία του Σαούλ, πού θέλησε νά τόν δολοφονήση, φύλαξε και μένα απόψε όλη τή νύχτα στόν ύπνον μου από κάθε άνησυχία και από κάθε βλάβη.

4. Π ρ ο σ ε υ χ ή .

Τό πρωϊ, μετά τόν ζύπνημα.

1. Σε προσκυνῶ και Σε δοξάζω, Θεέ μου, από τά βάθη τής ψυχής μου Σε εὐχαριστῶ, γιατί με προφύλαξες όλη τή νύχτα απόψε στόν ύπνον μου από κάθε κακό κι από κάθε σωματική και ψυχική άνησυχία.

2. Όπως προφύλαξες τόν καλό τόν Ιωσήφ από τόν φθόνον κι από τή συκοφαντία, Κύριε, κι άντι μίσος και κακία γιόμισες τήν ωραία ψυχή του άγάπη, έπι-

είκεια καὶ καλοσύνη γιὰ κείνους ποὺ θέλησαν νὰ τὸν βλάψουν,

3. Ἔτσι προφύλαξέ με καὶ μένα, Θεέ μου, τὴν ἡμέρα αὐτὴ παρακαλῶ Σε, ἀπὸ τὸ φθόνο καὶ ἀπὸ τὴ συκοφαντία κάθε κακοῦ ἀνθρώπου.

4. Ὅπλιζε τὴν ψυχὴ μου πάντοτε μὲ ἀγάπη, μὲ καλοσύνη κι ἐπιείκεια, Κύριε, γιὰ τὸν κάθε κακὸν ἄνθρωπο, ποὺ θὰ θελήσῃ νὰ βάλῃ ἐμπόδιο στὸν καλὸ τὸ δρόμο μου, νὰ μὲ βλάψῃ στὴ ζωὴ.

5. Γιὰ νὰ εὐλογῶ καὶ νὰ λατρεύω, Κύριε, τ' ὄνομά Σου στὸν αἰῶνα.

5. Π ρ ο σ ε υ χ ῆ .

Γιὰ τὸν ἄρρωστον πατέρα.

1. — Κύριε, γιάτρεψε τὸν καλό μου τὸν πατέρα* ἀπὸ τὴν κακὴ τὴν ἀρρώστια, ποὺ τὸν βασανίζει ἕνα μῆνα τώρα στὸ κρεβάτι, ὅπως ἐγιάτρεψες καὶ τοῦ Ἰὼβ τὴν ἀρρώστια τὴν τρομερὴ.

---

*) Τὴν καλὴ μου τὴ μητέρα, ἢ τὸν καλό μου τὸν ἀδερφὸ κλπ.

2. Ὅπως ἐγιάτρευες, Κύριε, τὶς τρομερὲς πληγὲς τοῦ καλοῦ κι ὑπομονετικοῦ Ἰώβ, ποὺ δὲν ἐγγόγυξε οὔτε μιὰ φορὰ γιὰ τὰ παθήματά του,

3. Καὶ γιὰ αὐτὴ του τὴν ὑπομονὴ καὶ γιὰ τὴ μεγάλη τὴν καλοσύνη του τοῦ ξανάδοσες τὴν ὑγεία του καὶ τ' ἀγαθὰ του,

4. Ἔτσι, Θεέ μου, Σὲ παρακαλῶ, δόσε πάλι καὶ τὴν ὑγεία στὸν καλὸ τὸν πατέρα μου.

5. Γονατιστὸς παρακαλῶ Σε, Κύριε, δόσε πάλι τὴν ὑγεία του στὸν καλὸ μου τὸν πατέρα, ποὺ βασανίζεται ἀπὸ τὴ βαρὴ ἀρρώστια του ἕνα μῆνα τώρα στὸ κρεβάτι ὁ καημένος.

6. Κάμε τον πάλι καλά, Σὲ ἱκετεύω, Κύριε, γιὰ νὰ Σὲ εὐλογῇ καὶ νὰ Σὲ δοξάζῃ πάντοτε, καθὼς ὁ Ἰώβ.

7. «Ὁ Κύριος τὰ δίνει τ' ἀγαθὰ κι ὁ Κύριος τὰ παίρνει! Εὐλογημένο ἄς εἶναι τ' ὄνομα τοῦ Κυρίου στὸν αἰῶνα...»

6. ΠΡΟΣΕΥΧΗ.

ΜΕΤΑΝΙΑ

1. Μὴ μὲ μισήσης, Κύριε, γιὰ τὰ ἁμαρτήματά μου, ὅτι τὸν καλὸ μου τὸν πατέρα δυσαρέστησα, ὅτι τὸν καλὸ μου τὸ δάσκαλο πίκρανα.

2. Μὴ στείλῃς καταπάνω μου, Κύριε, τὴν ὀργή Σου, γιὰτὶ ἐγὼ μόνος μου εἶδα τὰ σφάλματά μου καὶ μετάνιωσα.

3. Ἐκλαψα πολὺ, καὶ πόνεσε ἡ ψυχὴ μου, καὶ μετάνιωσα.

4. Μὲ συντριβὴ μου τώρα καὶ λύπη μου ἀποθέτω στὰ πόδια Σου τὴ μετάνια μου, Κύριε.

5. Συχώρησε, Κύριε, στὴ μακροθυμία Σου τὰ ἁμαρτήματά μου.

6. Στείλε καὶ στὸν καλὸ τὸν πατέρα μου, στείλε καὶ στὸν καλὸ μου τὸ δάσκαλο, Κύριε, τὴν ἐπιείκειά Σου, γιὰ νὰ μοῦ συχωρέσουν κι αὐτοὶ τὸ σφάλμα μου.

7. Προσευχή.

Στήν Παναγία.

1. Μητέρα τοῦ Χριστοῦ, μητέρα τῶν καλῶν παιδιῶν, ποῦ εἶναι φρόνιμα στό σπίτι καί στό σχολεῖο τους καί μαθαίνουν γράμματα, νά γίνουν καλοὶ ἄνθρωποι, χρήσιμοι στόν ἑαυτό τους καί στήν κοινωνία,

2. Μητέρα τοῦ Χριστοῦ, ποῦ ἀπ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ἀγαπάει πρὸ πολὺ τὰ καλά, τὰ φρόνιμα καί ὑπάκουα παιδάκια, ποῦ διαβάζουν τὰ μαθήματά τους ταχτικά, καί δὲν πικραίνουν μὲ κακοὺς τρόπους τὸν πατέρα τους καί τὴ μητέρα τους στό σπίτι, τὸν καλὸ τὸ δάσκαλό τους στό σχολεῖο.

3. Μητέρα τοῦ Χριστοῦ, γλυκιά μου Παναγίτσα, μητέρα Σὺ τρυφερὴ ὅλων τῶν καλῶν καί φρόνιμων παιδιῶν, ποῦ δὲν ἀμελοῦν τὰ μαθήματά τους.

4. Φώτισε μὲ τὴν ἀγάπη Σου τὴ σκέψη μας καί τὸ νοῦ μας.

5. Δυνάμωσε τὴν ψυχὴ μας στὸ δρόμο
τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς διδαχῆς.

6. Γιὰ νὰ εὐλογοῦμε τὸ ἅγιο τ' ὄνο-
μά Σου πάντοτε.

8. Π ρ ο σ ε υ χ ῆ.

Τὸ παιδί στὴν Παναγία.

Ψυχούλα ἀθώα

Γονατιστὴ

Σοῦ στέλνω δλόθερμη

Μιά προσευχή.

Γλυκιὰ Μητέρα

Θεοῦ Σὲ κράζω

Ἐλπίδα ἀνέσπερη

Καὶ Σὲ δοξάζω.

Παρθένα θεία,

Σεμνή καὶ ἀγνή,

Δέξου τὴ δέησή μου

Τὴν ταπεινή.

Παρθένα θεία,

Σεμνή καὶ ἀγνή,

Δόξα Σου, δόξα Σου

Παρτοτεινή! . . .

ΤΑΞΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Α.— ΤΡΟΠΑΡΙΑ

1. Χριστούγεννα

Κείμενο. «Ἡ γέννησίς Σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως. Ἐν αὐτῇ γὰρ οἱ τοῖς ἄστροις λατρεύοντες ὑπὸ ἀστέρος ἐδιδάσκοντο Σέ προσκυνεῖν, τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης, καὶ Σὲ γινώσκειν ἐξ ὕψους ἀνατολήν. Κύριε, δόξα Σοι.»

Ἐξήγηση. 1. Ἡ γέννησί Σου, Χριστέ καὶ Θεέ μας, ἔλαμψε στὰ σκοτάδια τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς ἀμάθειας, ἔλαμψε φῶς στὴ σκοτισμένη ψυχὴ τοῦ κόσμου, καὶ μᾶς ἔμαθε τὴ λατρεία τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ.

2. Στὴ γέννησί σου, Χριστέ μου, οἱ Μάγοι, πὺν πρὶν ἐλάτρευαν τ' ἀστέρια, ἀπὸ ἓνα ἀστέρι ὀδηγημένοι ἦρθαν νὰ Σὲ προσκυνήσουν, Σένα τὸν ἥλιο τῆς δικαιο-

σύνης· ἦρθαν νὰ Σὲ γνωρίσουν, Σένα, πού ἀπὸ τὰ ὕψη ἢ ἀνατολή Σου πρωτόλαμψε.

3. Δοξασμένος, Χριστέ μου, νὰ εἶσαι πάντοτε.

2. Ὑπαπαντή

Κείμενο. 1. «Χαῖρε, κεχαριτωμένη, Θεοτόκε Παρθένε, ἐκ Σοῦ γὰρ ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, φωτίζων τοὺς ἐν σκότει.

2. ✠ Εὐφραίνου καὶ σύ, πρεσβῦτα δίκαιε, δεξάμενος ἐν ἀγκάλαις τὸν ἐλευθερωτὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν, χαριζόμενον ἡμῖν καὶ τὴν Ἀνάστασιν»..

Ἐξήγηση. 1. Χαῖρε γλυκιὰ Μητέρα τοῦ Θεοῦ, χαῖρε χαριτωμένη Παρθένα, πού ἀπὸ Σένα γεννήθηκε ὁ Χριστός, σὰν ἄλλος ἥλιος τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς ἀρετῆς· ἔλαμψε στὰ πυκνὰ σκοτάδια τῆς ἀμαρτίας καὶ τῆς ἀμάθειας καὶ φώτισε μέσα τὴ σκοτισμένη ψυχὴ τῶν ἀνθρώπων.

2. Μεγάλῃ ἄς εἶναι καὶ σένα ἡ χαρὰ σου καὶ ἡ εὐφροσύνη σου, ἐνάρετε ἱερέα γέ-

ροντα ἅγιε Σιμεών, πού πρωτοδέχτηκες στήν ἀγκαλιά σου μέσα στήν ἐκκλησιά τὸν ἐλευθερωτὴ τῶν ψυχῶν μας ἀπὸ τὸ σκοτάδι τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς ἀμάθειας, τὸν ἴδιο πού μᾶς χαρίζει καὶ τὴν Ἀνάσταση.

3. Θεοφάνεια

Κείμενο. 1.—«Ἐν Ἰορδάνη βαπτιζομένου Σου, Κύριε, ἡ τῆς Τριάδος ἐφανερῶδη προσκύνησις.

2. Τοῦ γὰρ γεννήτορος ἡ φωνὴ προσεμαρτύρει Σοι, ἀγαπητόν Σε Υἱὸν ὀνομάζουσα.

3. Καὶ τὸ Πνεῦμα ἐν εἶδει περιστερᾶς ἐβεβαίου τοῦ λόγου τὸ ἀσφαλές.

4. Ὁ ἐπιφανείς, Χριστέ, ὁ Θεός, καὶ τὸν κόσμον φωτίσας, δόξα Σοι.»

Ἐξήγηση. 1. Ὅταν ἐβαπτίζοσουν, Χριστέ μου, στὸν Ἰορδάνη, τότε πρωτοφανερῶθηκε τῆς Ἁγίας Τριάδας τὸ προσκύνημα.

2. Τότε κι ἡ φωνὴ τοῦ Πατέρα Σου ἀπὸ τὸν οὐρανὸ μαρτυροῦσε γιὰ Σέ-

να, κράζοντάς Σε ἀγαπημένον Ὑγιό Του.

3. Τότε καὶ τ' Ἅγιο τὸ Πνεῦμα μὲ περιστεριοῦ μορφή κατέβηκε ἀπὸ τὰ Οὐράνια καὶ βεβαίωσε τὴν ἀλήθεια τῆς θείας φωνῆς τοῦ Πατέρα Σου.

4. Δοξασμένη ἢ χάρη Σου πάντα, Χριστέ μου, ὅτι Θεὸς φανερώθηκες καὶ τὸν κόσμον ἐφώτισες.

4. Λαζάρου—Βαΐων

Κείμενο. 1.—«Τὴν κοινὴν Ἀνάστασιν πρὸ τοῦ Σοῦ πάθους πιστούμενος, ἐκ νεκρῶν ἤγειρας τὸν Λάζαρον, Χριστέ ὁ Θεός.

2. «Ὅθεν καὶ ἡμεῖς, ὡς παῖδες, τὰ τῆς νίκης σύμβολα φέροντες, Σοὶ τῷ νικητῇ τοῦ θανάτου βοῶμεν,

3. «Ὡσανὰ ἐν τοῖς ὑπίστοις, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου».

Ἐξήγηση. 1. Πρὶν νὰ κακοπάθῃς καὶ νὰ σταυρωθῆς, Χριστέ καὶ Θεέ μου, ἀπὸ νεκρὸ τὸν ἀνάστησες τὸ Λάζαρο.

2. Ἔτσι ἔκαμες νὰ πιστέψουμε καὶ τὴ δική μας ὄλων τὴν κοινὴ τὴν Ἀνάσταση.

3. Γιὰ αὐτὸ καὶ μεῖς, σὰν τὰ παιδιὰ ποὺ κρατοῦν θριαμβευτικὰ κι ἀνεμίζουν ψηλὰ τῆς νίκης τὰ βαγιόκλαδα, ἀνυμνοῦμε Σε τὸ νικητὴ τοῦ θανάτου φωνάζοντας,

4. Δοξασμένος πάντοτε, Χριστέ μου, στοὺς οὐρανοὺς, εὐλογημένος, Χριστέ μου Σὺ, ποὺ ἀπ' ὄνομα τοῦ Κυρίου ἔρχεσαι.

5. Ἅγια Ἀνάληψη

Κεῖμενο.—«*Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ, Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, χαροποιήσας τοὺς μαθητὰς τῇ ἐπαγγελίᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, βεβαιωθέντων αὐτῶν διὰ τῆς εὐλογίας, ὅτι Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ λυτρωτὴς τοῦ κόσμου.*»

Ἐξήγηση. 1. Στοὺς οὐρανοὺς ἀνέβηκες μ' ὄλες τὶς δόξες, Χριστέ μου, ἀφοῦ γέμισες τὴν ψυχὴ τῶν μαθητῶν Σου ἀπὸ χαρὰ μὲ τὴν ὑπόσχεση ὅτι θὰ τοὺς στείλῃς τὸ Ἅγιο Πνεῦμα.

2. Ἔτσι μὲ τὴν εὐλογία Σου βεβαίωθηκαν οἱ μαθητές Σου, Κύριε, ὅτι Σὺ εἶσαι ὁ Γιὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ λυτρωτὴς τοῦ κόσμου.

6. Μεταμόρφωση

Κεῖμενο.—«Μετεμορφώθης, ἐν τῷ ὄρει, Χριστὲ ὁ Θεός, δείξας τοῖς μαθηταῖς Σου, καθὼς ἠδύναντο.

2. Λάμπον καὶ ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς τὸ φῶς Σου τὸ αἰδιον, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Φωτοδότα, δόξα Σοι».

Ἐξήγησις. 1. Στὸ βουνὸ τοῦ Θαβὼρ ἀπάνω μεταμορφώθηκες, Χριστὲ καὶ Θεέ μου, καὶ ἔδειξες νὰ ἰδοῦν τὴ δόξα Σου οἱ μαθητές Σου, ὅσο μποροῦσαν.

2. Κάμε νὰ λάμπη καὶ σὲ μᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς, Κύριε, τὸ φῶς Σου τὸ αἰώνιο μὲ τὴν παράκληση τῆς Μητέρας Σου, τῆς Θεοτόκου, φωτοδοτὴ δοξοσμένε στὸν αἰῶνα.

Β'. ΠΡΟΣΕΥΧΕΣ

1. Προσευχή.

Καθαρή καρδιά.

1. Κάμε, Χριστέ μου, την ἀρετή μου
νὰ λάμπη φανερή, ὅπως λάμπει τὸ φῶς
Σου, πάντοτε.

2. Κάμε νὰ εἶναι καθαρή σὰν τὸ φῶς
τῆς ἡμέρας Σου ἡ καρδιά μου καὶ νὰ μὴν
κρύβη μέσα της κανένα δόλο.

3. Νὰ εἶμαι πρῶτος καὶ ταπεινός, Χρι-
στέ μου.

4. Νὰ ἀγαπῶ ἀληθινὰ τὸν πλησίον μου.

5. Νὰ συμπονῶ τοὺς δυστυχισμένους καὶ
νὰ δίνω ἐλεημοσύνη στοὺς πεινασμένους.

6. Νὰ λατρεύω τὴ δικαιοσύνη Σου, Κύ-
ριε, καὶ νὰ μετανοῶ γιὰ τὰ ἁμαρτήματά
μου στ' ὄνομα Σου τὸ ἅγιο, Χριστέ μου.

7. Νὰ πονῶ πρῶτα γιὰ τὰ δικά μου
τὰ ἁμαρτήματα, κι ἔπειτα νὰ κρίνω καὶ
νὰ συχωρῶ τὰ ἁμαρτήματα τῶν ἄλλων.

8. Νὰ μὴ βλάπτω ποτὲ ὅποιον θὰ μὲ

βλάβη, κι ἀντὶ κακὸ νὰ ἀνταποδίνω μακροθυμία καὶ καλοσύνη.

9. Κάμε, Χριστέ μου, τὴν ἀρετὴ μου νὰ λάμπη φανερῆ, ὅπως λάμπει τὸ φῶς Σου πάντοτε.

2. Π ρ ο σ ε υ χ ῆ.

Ὁ Χριστὸς καὶ τὰ παιδιὰ

1. Δεῖξε μας, Χριστέ μου, τὴν ἀγάπη Σου καὶ τὴν προστασία Σου, ὅπως ἔδειξες τὴν ἀγάπη Σου καὶ τὴν προτίμησή Σου στὴν ἀθωότητα τῶν παιδιῶν, ὅταν Σὲ ρώτησαν οἱ μαθητές Σου,—«Ποιὸς θὰ εἶναι ὁ πιὸ τρανός, πού θὰ μπῆ στὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ;»

2. Τότε τοὺς εἶπες, Χριστέ μου,—«Μὰ τὴν ἀλήθεια σᾶς λέω. Ἄν δὲ γίνετε ἀθῶοι καὶ ταπεινοὶ σὰν τὰ παιδιὰ, δὲ θὰ μπορέσετε νὰ μπῆτε στὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν !. . .»

3. Δεῖξε μας Χριστέ μου, τὴν ἀγάπη Σου καὶ τὴν προστασία Σου, ὅπως ἔδειξες τὴν ἀγάπη Σου καὶ τὴν προτίμησή Σου

στήν ἀθωότητα τῶν παιδιῶν τὴν ἄλλη φορά, ὅταν μερικὲς μητέρες ἔφεραν τὰ παιδάκια τους νὰ τὰ εὐλογήσης.

4. Οἱ μαθητές Σου τὶς μάλωναν καὶ τὶς ἔδιωχναν, γιὰ νὰ μὴ διακόψουν τὴ θεία Σου ὁμιλία.

5. Τότε Σὺ τοὺς ἐφώναξες, Χριστέ μου,— «Ἀφήστε τὰ παιδιά! Μὴν τὰ ἐμποδίζετε νὰ ρθουν σὲ μένα!. Μὰ τὴν ἀλήθεια σᾶς λέω, γιὰ αὐτὰ εἶναι προορισμένη ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν!...»

3. Π ρ ο σ ε υ χ ή.

Τὸ μάθημα τῆς ἀγάπης

1. Ὅπως ἔμαθες τοὺς μαθητές Σου, Κύριε, μάθε καὶ μᾶς νὰ μείνουμε πάντοτε πιστοὶ καὶ ἀφοσιωμένοι στὴν ἀγάπη Σου.

2. Ὅπως Σὺ μᾶς ἀγαπᾶς καὶ μᾶς προστατεύεις, Χριστέ μου, ἔτσι κάμε νὰ μείνουμε καὶ μεῖς πιστοὶ στὴν ἀγάπη Σου, στὴ λατρεία Σου, στὰ σωτήρια τὰ μαθήματά Σου πάντοτε.

3. Μάθε μας νὰ κρατοῦμε τὶς ἐντολές

σου, Χριστέ μου, καὶ τὴν ἀγάπη Σου ἀνα-
μεταξύ μας, γιὰ νὰ εἴμαστε ἄξιοι Σου ὁπα-
δοὶ καὶ πιστοὶ προσκυνητές Σου.

4. Στήριξέ μας μὲ τὴν ἀπέραντη τὴν
ἀγάπη Σου, Χριστέ μου, σκέπασέ μας, προ-
στάτεψέ μας ἀπὸ κάθε ἀδικία κάτω ἀπὸ τὴν
εὐεργετικὴ σκέπη τῆς ἀλήθειας καὶ τῆς δι-
καιοσύνης Σου.

5. Γιὰ νὰ λατρεύουμε, Χριστέ μου, τ'
ἅγιο τ' ὄνομά Σου στὸν αἰῶνα.

4. Π ρ ο σ ε υ χ ῆ.

Γιὰ τὸν πατέρα, γιὰ τὴ μητέρα, γιὰ τ' ἀδέρφια.

1. Φύλαξε, Κύριε, τὸν καλὸ μου τὸν
πατέρα, τὴν καλὴ μου τὴ μητέρα καὶ τ'
ἀγαπημένα τ' ἀδερφάκια μου ἀπὸ κάθε
κακὸ στὴ ζωὴ τους.

2. Ὁ καλὸς μου ὁ πατέρας εἶναι ἡ
σκέπη τοῦ σπιτιοῦ μας.

3. Αὐτὸς μᾶς φέρνει τὴν τροφή.

4. Αὐτὸς μᾶς φέρνει τὰ καινούργια
φορέματα.

5. Αὐτὸς μᾶς ἀγοράζει τὰ νέα βιβλία
γιὰ τὸ σχολεῖο.

6. Αὐτὸς ἐργάζεται ὄξω ἀπὸ τὸ σπίτι ὅλη τὴν ἡμέρα κι ἀγωνίζεται γιὰ τὸ σπίτι.

7. Εἶναι ὁ νοῦς τοῦ σπιτιοῦ.

8. Φύλαξέ τον, Θεέ μου, ἀπὸ κάθε κακό.

9. Ἡ καλή μας ἢ μητέρα εἶναι ἢ καρδιά τοῦ σπιτιοῦ.

10. Αὐτὴ μοιράζει τὴν ἀγάπη της σ' ὅλα τὰ παιδιά της δίκαια.

11. Αὐτὴ μᾶς δίνει τὴν τροφή.

12. Αὐτὴ μᾶς προσέχει τὴν υγεία μας καὶ τὴν ἀνατροφή μας.

13. Αὐτὴ φροντίζει γιὰ ὅλα.

14. Αὐτὴ εἶναι ἢ καλὴ πρόνοια τοῦ σπιτιοῦ.

15. Φύλαξέ τη, Θεέ μου, ἀπὸ κάθε κακό.

16. Φύλαξε καὶ τὰ ἀγαπημένα, τὰ καλὰ τ' ἀδερφάκια μου, Κύριε, γιὰ νὰ εἴμαστε ὅλοι εὐτυχισμένοι καὶ νὰ δοξολογοῦμε ὅλοι μαζί τὸ ἅγιο τ' ὄνομά Σου πάντοτε.

5. Προσευχὴ πρωινή

Τὰ παιδιὰ στὸν Πλάστη τους

Ἐ γλυκιὰ ἢ ἀγούλα,
Ποὺ μὲ ρόδα βάφει
Τὰ βουνά, τοὺς κάμπους
Πρὶν ὁ ἥλιος νά βγῆ

Ἐ ἀστραπὴ ἢ φιδάτη,
Ποὺ τὰ οὐράνια σκίζει,
Φέγγει κι ἀντιλάμπει
Στὰ πυκνὰ τὰ νέφη,
Πρὶν ὁ ἥλιος νά βγῆ

Τὰ πυκνὰ τὰ νέφη,
Ποὺ βροντοῦν καὶ στέλνουν
Σταχτερὴ φοβέρα,
Μπόρα βουρκομένη
Στὰ βουνά, στοὺς κάμπους
Πρὶν ὁ ἥλιος νά βγῆ

Χαρωπὰ λουλούδια,
Πράσινα λειβάδια,
Κρούσταλλα βρυσσοῦλες,
Ποῦ τὸν ἥλιο νά βγῆ
Κάθε αὐγὴ προσμένουν
Στὰ βουνά, στοὺς κάμπους·

Τὸ λαμπρὸ φεγγάρι,
Τ' οὐρανοῦ τ' ἀστέρια,
Ποῦ τὴ νύχτα στέλνουν
Τὸ γλυκό τους φέγγος
Στὰ βουνά, στοὺς κάμπους
Ὅταν πέφτῃ ὁ ἥλιος·

Ὅλα πλάσματά Σου,
Προσευχὴ Σοῦ στέλνουν
Κάθε αὐγὴ καὶ βράδι,
Κύριε καὶ Θεέ μου!

Δέξου κι ἀπὸ μᾶς,
Πλάσματα δικά Σου,—
Τοσοδὰ μικρούλια
Μέσα στὰ στοιχεῖα,—
Δέξου κι ἀπὸ μᾶς
Προσευχή, Θεέ μου,
Μὲς ἀπὸ καρδοῦλες
Τρυφερὲς βγαλμένη.

ΤΑΞΗ ΠΕΜΠΤΗ

Α.—ΤΡΟΠΑΡΙΑ

1.— Τῆς Πεντηκοστῆς

Κεῖμενο.—«*Εὐλογητός εἶ, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πανσόφους τοὺς ἄλιεῖς ἀναδείξας, καταπέμψας αὐτοῖς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, καὶ δι' αὐτῶν τὴν Οἰκουμένην σαγηνεύσας, φιλάνθρωπε, δόξα σοι.*»

Ἐξήγηση.—Εὐλογητός εἶσαι πάντοτε, Χριστέ καὶ Θεέ μας, Σὺ, ποὺ ἔστειλες τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο στοὺς ἀπλοῖκούς τοὺς ψαράδες καὶ τοὺς ἀνάδειξες πάνσοφους, γιὰ νὰ προσελκύσης ἔπειτα μ' αὐτοὺς ὅλη τὴν Οἰκουμένη, δοξασμένος πάντοτε, φιλάνθρωπε.

2.—Τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων

Κεῖμενο.—«*Οἱ τῶν Ἀποστόλων πρωτόθρονοι καὶ τῆς Οἰκουμένης διδά-*

σκαλοι, τῷ Δεσπότη τῶν ὄλων πρεσβεύσατε, εἰρήνην τῇ Οἰκουμένη δωρήσασθαι καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος».

Ἐξήγηση.—Οἱ πρωτόθρονοι ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους, ὅσοι διδάξατε στὸν κόσμον τὴ θρησκεία τοῦ Χριστοῦ, μεσιτέψετε κοντὰ στὸν Κύριο τῶν ὄλων, νὰ χαρίσῃ τὴν εἰρήνην στὴν Οἰκουμένη καὶ στὶς ψυχές μας τὴ μεγάλη του ἐπιείκεια.

3. Τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέα

Κεῖμενο.—«Ὡς τῶν Ἀποστόλων πρωτόκλητος καὶ τοῦ κορυφαίου ἀντάδελφος, τῷ Δεσπότη τῶν ὄλων, Ἀνδρέα, ἰκέτευε εἰρήνην τῇ Οἰκουμένη δωρήσασθαι καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος».

Ἐξήγηση.—Σὰν πρωτοκάλεστος μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ καὶ πρῶτος στοὺς Ἀποστόλους καὶ ἀκόμη σὰν ἀδερφὸς τοῦ Πέτρου τοῦ κορυφαίου μέσα στοὺς Ἀποστόλους, ἰκέτευε τὸν Κύριο τῶν ὄλων, Ἁγίε μου Ἀντρέα, νὰ χαρίσῃ τὴν εἰρήνην στὴν Οἰκουμένη καὶ στὶς ψυχές μας τὴ μεγάλη του ἐπιείκεια.

4.—Τοῦ Ἁγίου Δημητρίου

Κεῖμενο.—«Μέγαν εὖρατο ἐν τοῖς κινδύνοις Σε ὑπέρμαχον ἢ Οἰκουμένη, ἀθλοφόρε, τὰ ἔθνη τροπούμενον. Ὡς οὖν Λυαίου καθεῖλες τὴν ἔπαρσιν ἐν τῷ σταδίῳ θαρρύνας τὸν Νέστορα, οὕτως Ἁγιε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέτευε δωρησασθαι ἡμῖν τό μέγα ἔλεος».

Ἐξήγησις. 1.—Σὲ Σένα βροῆκε τὸν μέγαν ὑπερασπιστὴν τῆς ἢ Οἰκουμένη, ὃ ἀθλητὴ, Σὺ, πὺ νίκησες τοὺς εἰδωλολάτρες, τοὺς ἐθνικούς.

2. Καθὼς, λοιπόν, γκρέμισες τὴν ψευτοπερηφάνια τοῦ παλαιστῆ τοῦ Λυαίου στὸ στάδιο τῆς Θεσσαλονίκης μὲ τὸ νὰ ἐμφυχώσης τὸ Νέστορα, ἔτσι Ἁγιε μου Δημήτρη, παρακάλει τὸ Χριστὸ καὶ τὸ Θεὸ μας νὰ μᾶς χαρίσῃ τὴ μεγάλη του ἐπιείκεια.

5. Τοῦ Ἁγίου Γεωργίου

Κεῖμενο.—«Ὡς τῶν αἰχμαλώτων ἐλευθερωτῆς καὶ τῶν πτωχῶν ὑπερασπι-

στής, τῶν ἀσθενούντων ἰατρός, βασιλέων
ὑπέρμαχος, τροπαιοφόρε μεγαλομάρτυς
Γεώργιε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σω-
θῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.»

Ἐξήγηση.—Σὰν ἐλευθερωτὴς ποὺ εἶσαι
τῶν αἰχμαλώτων, σὰν προστάτης τῶν φτω-
χῶν, σὰν ἰατρός τῶν ἀρρώστων, σὰν ὑπε-
ρασπιστὴς τῶν βασιλέων, τροπαιοφόρε μεγα-
λομάρτυρα Γεώργιε, μεσίτευε κοντὰ στὸ
Χριστὸ καὶ Θεό μας τὶς ψυχές μας νὰ σώ-
σουμε.

6.—Τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου

Κείμενο.—«Τοῦ σταυροῦ Σου τὸν
τύπον ἐν Οὐρανῷ θεασάμενος, καὶ ὡς ὁ
Παῦλος τὴν κλῆσιν οὐκ ἐξ ἀνθρώπων
δεξάμενος, ὁ ἐν βασιλεῦσιν ἀπόστολός Σου,
Κύριε, βασιλεύουσαν πόλιν τῇ χειρὶ Σου
παρέθετο, ἣν περισῶζε διὰ παντὸς ἐν
εἰρήνῃ, πρεσβείαις τῇ Θεοτόκου, μόνη Φι-
λάνθρωπε».

Ἐξήγηση. Ὅταν εἶδε στὸν Οὐρανὸ
τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ Σου, Κύριε, ὁ Ἁ-

γιος Κωσταντῖνος, πού ὅμοια σάν τόν Ἀπόστολο Παῦλο πρωτοδέχτηκε ἀπό Σένα κι ὄχι ἀπό ἀνθρώπους τῆ χριστιανική θρησκεία, αὐτός, πού εἶναι μέσα στους βασιλιάδες, Κύριε, ἀπόστολός Σου, τήν ἔκαμε χριστιανική καί τήν παράδωσε στά χέρια Σου τήν Πόλη του, τῆ βασίλισσα μέσα στὸ Βυζαντινὸ Κράτος.

2. Φύλαγέ τη τὴν Πόλη αὐτή, Κύριε, πάντοτε εἰρηνεμένη μὲ τῆ μεσιτεία τῆς Θεοτόκου μητέρας Σου, μόνε φιλάνθρωπε.

7. Τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν.

Κεῖμενο.—«Τοὺς τρεῖς μεγίστους φωστῆρας τῆς Τρισηλίου Θεότητος, τοὺς τὴν Οἰκουμένην ἀκτῖσι δογμάτων θείων πυρσεύσαντας, τοὺς μελιρρύτους ποταμοὺς τῆς σοφίας, τοὺς τὴν κτίσιν πᾶσαν θεογνωσίας νάμασι καταρδεύσαντας, Βασίλειον τὸν μέγαν καὶ τὸν θεολόγον Γρηγόριον, σὺν τῷ κλεινῷ Ἰωάννῃ, τῷ τὴν γλῶτταν χρυσορρήμονι, πάντες οἱ τῶν λόγων αὐτῶν ἔρασταί, συνελθόντες ὕμνοις τιμήσωμεν. Αὐτοὶ γὰρ τῇ Τριάδι ὑπέβημῶν ἀεὶ πρεσβεύουσιν.»

Ἐξήγηση. Τοὺς τρεῖς μεγαλότατους φωστῆρες τῆς Ἁγίας Τριάδας, πὺν φώτισαν τὴν Οἰκουμένη μετὰ τὰ φῶτα τῆς θείας διδαχῆς τοῦ Εὐαγγελίου, τοὺς ποταμοὺς αὐτοὺς, πὺν ἔρρεαν τὸ μέλι τῆς σοφίας καὶ ὅλη τὴν πλάση τὴν πότισαν μετὰ τὴν δροσιὰ τῆς θεογνωσίας, τὸ μεγάλο Βασίλειο καὶ τὸ θεολόγο Γρηγόριο μαζὶ μετὰ τὸ δοξασμένον τὸν Ἰωάννη, πὺν ἡ γλῶσσα τοῦ ἔρρεε χρυσάφι, ὅλοι ὅσοι θαυμάζουμε τὰ θεῖα τοὺς τὰ λόγια, ἐδῶ μαζωμένοι μετὰ ὕμνους ἄς τοὺς τιμήσουμε. Γιατὶ αὐτοὶ εἶναι, πὺν μεσιτεύουν στὴν Ἁγία Τριάδα γιὰ μᾶς πάντοτε.

8. Τοῦ ἀκαθίστου Ὑμνου.

Κεῖμενο.—«*Τῇ ὑπερμάρχῳ στρατηγῷ τὰ νικητήρια ὡς λυτρωθεῖσα τῶν δεινῶν εὐχαριστήρια ἀναγράφω Σοι, ἡ πόλις Σου, Θεοτόκε.*»

2. «*Ἄλλ' ὡς ἔχουσα τὸ κράτος ἀπροσμάχητον ἐκ παντίων με κινδύνων ἐλευθέρωσον, ἵνα κράζω Σοι, Χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε.*»

Ἐξήγηση.—Σὲ Σένα τὴν ὑπερασπίστρια ἀρχιστρατήγισσα, ὕμνους Σοῦ ὑψώνω νικητήριους, ὦ Θεοτόκε, γιὰ νὰ Σὲ εὐχαριστήσω, πὸν μὲ γλύτωσες ἀπὸ τοῦ πολέμου τὶς καταστροφές.

2. Μὰ ὅπως κατέχεις δύναμη ἀκατανίκητη, Παναγία μου, γλύτωνέ με ἀπὸ κάθε λογῆς κίνδυνου, γιὰ νὰ δοξάζω πάντοτε τ' ὄνομά Σου, κράζοντάς Σου,

3. Χαῖρε, Νύφη ἀνύφευτη!

9. Τοῦ τιμίου Σταυροῦ.

Κεῖμενο.—«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν Σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν Σου, νίκας τοῖς εὐσεβέσι κατὰ βαραβάρων δωρούμενος, καὶ τὸ Σὸν φυλάττων διὰ τοῦ Σταυροῦ Σου πολίτευμα.»

Ἐξήγηση.—Σῶσε, Κύριε, τὸ λαό Σου καὶ εὐλόγησε τοὺς καλοὺς Σου τοὺς χριστιανούς, χαρίζοντας στοὺς πιστοὺς Σου νίκες ἐναντίον τῶν βάρβαρων καὶ φυλάγοντας μὲ τὸν ἅγιο Σταυρό Σου τὸ πιστό Σου ἐκκλησίασμα.

Β'. ΠΡΟΣΕΥΧΕΣ

1. Π ρ ο σ ε υ χ ῆ

1. Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ Ἁγίου Πνεύματος, Ἀμήν.

2. Δόξα Σοι ὁ θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι.

3. Βασιλεῦ οὐράνιε, Παράκλητε, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁ πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάντα πληρῶν, ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν καὶ ζωῆς χορηγός, ἐλθέ καὶ σκήνωσον ἐν ἡμῖν καὶ καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ πάσης κηλίδος καὶ σῶσον, Ἀγαθέ, τὰς ψυχὰς ἡμῶν

2. Π ρ ο σ ε υ χ ῆ

1. Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος Ἰσχυρός, Ἅγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

2. Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, Ἀμήν.

3. Παναγία Τριάς, ἐλέησον ἡμᾶς. Κύριε ἰλάσθητι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν. Δέσποτα

συγχώρησε τὰς ἀνομίας ἡμῖν. Ἄγιε, ἐπίσκεψαι καὶ ἴασαι τὰς ἀσθενείας ἡμῶν, ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός Σου.

4. Κύριε ἐλέησον. Κύριε ἐλέησον. Κύριε Ἐλέησον.

3. Π ρ ο σ ε υ χ ῆ

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ προσδεξάμενος τὰ παιδιά ἐλθεῖν πρὸς Σέ, πρόσδεξαι καὶ ἐκ τῶν χειλέων ἐμοῦ τοῦ παιδός Σου τὴν ἐσπερινὴν ταύτην δέησιν.

2. Σκέπασόν με ἐν τῇ σκέπη τῶν πτερυγῶν Σου, ἵνα ἐν εἰρήνῃ κοιμηθῶ καὶ ὑπνώσω.

3. Καὶ διέγειρόν με ἐν καιρῷ εὐθέτω πρὸς Σὴν δοξολογίαν, ὡς ὀμόνος ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

4. Π ρ ο σ ε υ χ ῆ

1. Θεοτόκε Παρθένε, χαῖρε κεχαριτωμένη Μαρία, ὁ Κύριος μετὰ Σοῦ.

2. Εὐλογημένη Σὺ ἐν γυναιξὶ καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας Σου, διὰ τὴν σωτηρίαν ἧς ἔτεκες τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

5. Πρὸς εὐχαρίαν.

1. Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, Πατέρα, Παντοκράτορα, Ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων·

2. Καὶ εἰς ἕνα Κύριον, Ἰησοῦν, Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὸν Μονογενῆ, τὸν ἐκ πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων·

3. Φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινόν, ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα ὁμοούσιον τῷ Πατρί, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο.

4. Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν Οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου καὶ ἐνανθρωπίσαντα.

5. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα,

6. Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς,

7. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς,

8. Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖ-
ναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας
οὐκ ἔσται τέλος.

9. Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον τὸ Κύ-
ριον, τὸ Ζωοποιόν τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπο-
ρευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπρο-
σκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆ-
σαν διὰ τῶν Προφητῶν.

10. Εἰς Μίαν Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ
Ἀποστολικὴν ἐκκλησίαν,

11. Ὁμολογῶ ἐν Βάπτισμα εἰς ἄφεσιν
ἁμαρτιῶν

12. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν,

13. Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος.
Ἀμήν.

ΤΑΞΗ ΕΚΤΗ

ΠΡΟΣΕΥΧΕΣ

1. Προσευχή.

1. Κύριε, ὁ τὸ Πανάγιόν Σου Πνεῦμα ἐν τῇ Τρίτῃ ὥρᾳ τοῖς Ἀποστόλοις Σου καταπέμψας, τοῦτο, Ἄγαθέ, μὴ ἀντανέλης ἀφ' ἡμῶν, ἀλλ' ἐγκαίνισον ἡμῖν τοῖς δεομένοις Σου.

2. Προσευχή

1. Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ καὶ πάσῃ ὥρᾳ ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς προσκυνούμενος καὶ δοξαζόμενος Χριστὸς ὁ Θεός, ὁ μακρόθυμος, ὁ πολυέλεος, ὁ πολυεύσπλαχνος, ὁ τοὺς δικαίους ἀγαπῶν καὶ τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἐλεῶν, ὁ πάντας καλῶν πρὸς σωτηρίαν διὰ τῆς ἐπαγγελίας τῶν μελλόντων ἀγαθῶν,

2. Αὐτός, Κύριε, πρόσδεξαι καὶ ἡμῶν ἐν

τῇ ὥρᾳ ταύτῃ τὰς ἐντεύξεις, καὶ ἴθυνον τὴν ζωὴν ἡμῶν πρὸς τὰς ἐντολάς Σου.

3. Τὰς ψυχὰς ἡμῶν ἀγίασον, τὰ σώματα ἄγνισον, τοὺς λογισμοὺς διόρθωσον, τὰς ἐννοίας κάθαρσον καὶ ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως κακῶν καὶ ὀδύνης.

4. Τείχισον ἡμᾶς Ἀγίοις Σου Ἀγγέλοις, ἵνα τῇ παρεμβολῇ αὐτῶν φρουρούμενοι καὶ ὀδηγούμενοι καταντήσωμεν εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀπροσίτου Σου δόξης. Ὅτι εὐλογητὸς εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

3. Π ρ ο σ ε υ χ ή .

1. Εὐφρανας ἡμᾶς, Κύριε, ἐν τοῖς ποιήμασί Σου, καὶ ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν Σου ἠγαλλιασάμεθα.

2. Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου Σου, Κύριε.

3. Ἔδωκας εὐφροσύνην εἰς τὴν καρδίαν ἡμῶν.

4. Ἀπὸ καρποῦ σίτου, οἴνου καὶ ἐλαίου ἐνεπλήσθημεν.

5. Ἐν εἰρήνῃ ἐπὶ τῷ αὐτῷ κοιμηθησόμεθα καὶ ὑπνώσωμεν.

6. Ὅτι Σὺ, Κύριε, κατὰ μόνας ἐπ' ἐλπίδι κατώκισας ἡμᾶς.»

4. Π ρ ο σ ε υ χ ῆ

1. Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου εἰς Σὲ ἀνατίθημι, Μῆτερ τοῦ Θεοῦ.

2. Φύλαξόν με ὑπὸ τὴν σκέπην Σου.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

1. Προσευχή στὴν Παναγία

Γλυκὸ τοῦ κόσμου στήριγμα, καλή μου Παναγία,
Ποὺ ἀκοῦς τὴ δέηση τῶν παιδιῶν, ἀθάνατη Μαρία,
Ἄκου καὶ μᾶς, ποὺ ὑψώνουμε σ' Ἐσὲ τὴν προσευχή μας,
Ποὺ ἀπ' τὴν πιστὴ ψυχὴ μας
Βγαίνει γιὰ Σὲ θερμῆ.

Ἐχε, Κυρά, στὴ σκέπη Σου τὴν πικραμένη χήρα,
Στὸν πεινασμένον ἀνοιξε Σὺ σπλαχνικὰ τὴ θύρα,
Δόσε τοῦ σκλάβου, Δέσποινα, ἐλεύτερη πατρίδα,
Τοῦ ναύτη τὴν ἐλπίδα,
Ποὺ πλέει στὴν ξενητιά.

Εὐλόγησε τὰ ὄνειρα τοῦ βρέφους ποὺ κοιμᾶται,
Ὁδήγησε τὰ βήματα τῆς κόρης, ποὺ φοβᾶται.
Στείλε δροσιὰ κα ἀνάπαψη στοῦ ἀρρώστου τὸ κλινάρι,
Ἐχε στὴ θεία Σου χάρη,
Τὰ μαῦρα τὰ φτωχά.

Τὴ μάνα παρηγόρησε πού χει παιδὶ στὰ ξένα,
Καὶ χύσε μιὰν ἀχτίνα Σου γιὰ τὸν τυφλό, Παρθένα.
Κράτει τὸ γάλα ἀμίαντο τοῦ βρέφου, πὸν βυζαίνει,
Στρέψε στὴν Οἰκουμένη
Τὸ βλέμμα σπλαχνικό.

Στείλε, σεμνὴ βασίλισσα, στὸ πλάσμα Σου γαλήνη
Χύσε στὰ στήθια τ' ἀκαρδα ἀγάπη, ἔλεημοσύνη.
Χάρισε τὸ χαμόγελο στὰ πικραμένα χεῖλη,
Κάμε νὰ γίνουν φίλοι
Ὁ ἐχτρὸς μὲ τὸν ἐχτρό.

Δέξου στὰ οὐράνια στήθια Σου τ' ἀνήλικα, Παρθένα,
Ποὺ παρατοῦν τὴν μάνα τους γιὰ νάρθουνε σὲ Σένα.
Τὸ χέρι ἐκεῖνο ἀντάμειψε, πὸν τ' ὄρφανὸ χορταίνει,
Ποὺ τὸ κορμὶ θερμαίνει
Τοῦ μαύρου τὸ γυμνό.

Εὐλόγησε τὰ δάκρυα, καλὴ μας Παναγία,
Ὅπου μὲ πάθος χύνονται μπροστὰ στὴ δυστυχία.
Συχώρησε καὶ φώτισε κι ἐκεῖνον πὸν πλανήθη
Καὶ χύσε του στὰ στήθη
Τὴν πίστη τὴ γλυκιά.

Βόηθα καὶ τὴν Ἑλλάδα μας, τὴν ὁμορφη Πατρίδα,
Πάλι στὸν κόσμο δεῖξε τὴν μὲ σκῆπτρο καὶ χλαμύδα,
Κάμε νὰ σφίξῃ ἐλεύτερα μὲς στὴ θερμὴ ἀγκαλιά της
Τὰ μαῦρα τὰ παιδιὰ της,
Ποὺ κλαῖνε στὴ σκλαβιά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

2. Ὁ Εὐαγγελισμὸς

Μὲ μιᾶς ἀνοίγει ὁ Οὐρανός, τὰ σύγνεφα μεριάζουν,
Οἱ κόσμοι μένουνε βουβοί, παράλυτοι κοιτάζουν.
Μιὰ φλόγα ἀστράφτει. Ἀκούονται ψαλμοὶ καὶ μελωδία.
Πετάει ἓνα ἄστρο, σταματάει ἔμπρὸς εἰς τὴ Μαρία,
— «Χαῖρε ! τῆς λέει ἀειπάρθενε, εὐλογημένη χαῖρε !..
Ὁ Κύριος μου εἶναι μὲ Σέ, χαῖρε, Μαρία, χαῖρε !..»

Ἐπέρασαν χρόνια πολλά. Μιὰ ἡμέρα σὰν ἐκείνη
Ἀστράφτει πάλι ὁ Οὐρανός. Στὴν ἔρημη τῆς τὴν κλίνη
Λησμονημένη, ὀλάρφανε, γλωμὴ κι ἀπελπισμένη
Μιὰ κόρη πάντα τήκεται, στενάζει ἀλυσωμένη.
Τὰ σίδερα εἶναι ἀτάραχα, σκοτάδι ὀλόγυρά της,
Τὰ καταφρόνια, ἢ δυστυχιὰ σέπουν τὰ κόκκαλά της.
Τρέμει μεμιᾶς ἢ φυλακὴ καὶ διάπλατη ἢ θυρίδα
Φέγγει κι ἀφίνει νὰ περνᾷ ἐν' ἄστρο, μιὰν ἀχτίδα.
Ὁ Ἄγγελος ἐστάθηκε, διπλώνει τὰ φτερά του,
— «Ξύπνα, ταράξου, μὴ φοβοῦ, χαῖρε Παρθένα, χαῖρε !
Ὁ Κύριος μου εἶναι μὲ σέ, Ἑλλάς, ἀνάστα, χαῖρε !».

Οἱ τοῖχοι εὐθὺς σωριάζονται. Ἡ μαύρη πεθαμένη
Νιώθει τὰ πόδια φτερωτά. Στὴ μέση τῆς δεμένη
Χτυπάει ἢ σπάθα φοβερή. Τὸ κάθε πάτημά της
Ἀνοίγει μνήμα ἀχόρταγο. Ρωτάει γιὰ τὰ παιδιά της,
Κανεὶς δὲν ἀποκρίνεται. Βγαίνει, πετάει στὰ ὄρη..
Διώνουν τὰ χιόνια ὅθε διαβῆ, ὅθε περάσει ἢ κόρη.
— «Ξυπνᾶτε, σεῖς, πὺν κοιτεστε, ξυπνᾶτε ὅσοι κοιμᾶστε,
Τὸ θάνατο ὅσοι ἐγεύτητε, τώρα ζωὴ χορτᾶστε !..»

Οἱ χρόνοι φεύγουνε, πετοῦν, καὶ πάντα ἐκεῖν' ἡ μερα
Εἶναι γραμμένο ἐκεῖ ψηλὰ νὰ λάμπη στὸν αἰθέρα
Μ' ὅλα τὰ κάλλη τ' Οὐρανοῦ. Στολίζεται ὅλη ἡ φύση
Μὲ χίλια μύρια λούλουδα γιὰ νὰ τὴ χαιρετήση.
Γιορτᾶστε τη ! Γιορτᾶστε τη ! Καθεὶς ἄς μεταλάβη
Ἀπὸ τὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ. Καὶ σεῖς καὶ σεῖς οἱ σκλάβοι,
Ὅσοι τὴ δάφνη στὴν καρδιά νὰ φέρετε φοβᾶστε,
Ἄφωρεσμένοι νὰ στε !...

ΑΡΙΣΤ. ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ

3. Ὅλα προσεύχονται

Ὅλα προσεύχονται, καὶ γῆ καὶ οὐρανὸς καὶ ἀστέρια
Καὶ τὰ πουλιά, πού ἔχουνε στὰ σύνεφα λημέρια,
Κι ὅλα ὅσα ἔχουνε ζωὴ, καὶ ὅσα ζωὴ δὲν ἔχουν,
Κι ἐκεῖνα ὅπου ἔρπουνε καὶ ἐκεῖνα ὅπου τρέχουν.
Ὅλα προσεύχονται. Τῆς γῆς τὸ ταπεινὸ χορτάρι,
Ὁ ἥλιος ὁ περήφανος, τὸ δάφνου φεγγάρι,
Ἡ θάλασσα, οἱ ρύακες, τὰ δάση, ἡ κρούα ἡ βρούση.
Δὲν ἀπομένει τίποτε χωρὶς νὰ προσκυνήση
Καὶ δίχως νὰ προσευχηθῆ τοῦ κόσμου τὸν πατέρα.
Προσεύχεται καὶ ἡ νύχτα, προσεύχεται καὶ ἡ ἡμέρα,
Ὅλοι καὶ ὅλα δέονται στὸ σπλαχνικὸν πατέρα.

ΑΧΙΛ. ΠΑΡΑΣΧΟΣ

4. Ἡ Σταύρωση

(Δημοτικό)

Σήμερα μαῦρος οὐρανός, σήμερα μαύρη μέρα,
Σήμερα ἀγγέλοι, ἀρχάγγελοι, ὅλοι μαυροφοραίνουν,
Σήμερα ὅλοι θλίβονται καὶ τὰ βουνὰ λυποῦνται.
Σήμερα πᾶνε κι ἔρχονται στῆς Παναγιᾶς τὴν πόρτα.
— «Ἐσύ, Κυρά μου, κάθεται καὶ τὸ Χριστὸ σταυρώνουν!»
Κι ἡ Δέσποινα σὰν τ' ἄκουσεν, ἔπεσε καὶ λιγώθη·
Μὲ δυὸ γυαλιὰ ροδόσταμα πᾶν' νὰ τὴν ξελιγώσουν,
Καὶ πῶντες τῆς τὸ δώκανε ἐσυνεφέρθη ὁ νοῦς της.
— «Γιὰ πάρτε με καὶ πᾶτε με μὲς στοῦ ληστῆ τὴν πόρτα.»
τὴν πῆραν καὶ τὴν πήγανε μὲς στοῦ ληστῆ τὴν πόρτα,
Κι ἤῤορε τὴν πόρτα σφαιλιστὴ καὶ τὰ κλειδιὰ παρμένα
Καὶ τὰ παραθυράκια της σφιχτὰ μανταλωμένα.
Στρίφτει δεξιά, στρίφτει ζερβά, κανένα δὲ γνωρίζει
Καὶ στὴ δεξιά της τὴ μεριά βλέπει τὸν Ἁγιάννη.
— «Ἄγιο μου Γιάννη πρόδρομο καὶ βαπτιστὴ τοῦ γιοῦ μου,
Μὴν εἶδες μου τὸ τέκνο μου καὶ σὲ τὸ δάσκαλό σου ;...»
— «Ἐσύ, πού τὸν ἐγέννησες καὶ δὲν τότε γνωρίζεις,
Καὶ γώ, πού τὸν ἐβάφτισα, πῶς θὲς νὰ τὸν γνωρίσω ;...
Τὸ βλέπεις κεῖνο τὸ λυγρό, νὸ παραπονεμένο,
Ὅπου φορεῖ πουκάμισο στὸ αἶμα βουτημένο ;...»
— «Δὲν εἶν' γκρεμὸς νὰ γκρεμιστῶ γιὰ τὸ μονογενῆ μου ;..
Δὲν εἶν' θάλασσα νὰ πνιγῶ, γιὰ τὸ μονογενῆ μου ;...»

ΚΩΣΤΑ ΠΑΣΑΓΙΑΝΗ : Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

5

Φούρκα δὲν εἶν' νὰ φουρκιστῶ γιὰ τὸ μονογενῆ μου ;...
Κανένας δὲν τῆς μίλησε νὰ τὴν παρηγορήση,
Μόνο ὁ Χριστὸς τῆς μίλησε ἀπ' τὸ σταυρὸν ἄπάνω,
— «Ἐσύ, μητέρα, ἂν γκρεμιστῆς, γκρεμίζεται ὁ κόσμος ὅλος·
Ἐσύ, μητέρα ἂν φουρκιστῆς, φουρκιέται ὁ κόσμος ὅλος·
Ἄιντε, μητέρα, στὸ καλὸ καὶ διάφορο δὲν ἔχεις.
Μὸν τὸ Μεγάλο Σάββατο, τότε νὰ μὲ ἀπαντέχης.
Ὅταν σημαίνουν οἱ ἐκκλησιῆς καὶ λειτουργοῦν παπάδες,
Τότε καὶ Σὺ, μητέρα μου, νὰ χης χαρὲς μεγάλες...»

5. Ὁ θρῆνος τῆς μητέρας

«ὦ γλυκὺ μου ἔαρ,
γκυκυτόν μου τέκνον,
ποῦ ἔδν σου τὸ κάλλος;..»

—ὦ, ἀνοιξη γλυκιά μου,
Γλυκύτατο παιδί μου,
Ποῦ ἐχάθη ἡ ὁμορφιά σου ;..
Πῶς ἔσβυσε, ἀκριβέ μου,
Ἡ δλόγλυκη ἡ ματιά σου,
Τὸ θεῖο σου χαμογέλιο
Κι ὁ τρυφερός σου ὁ λόγος
Στὴν ἄμοιρημανούλα;..

Ἔτσι, λοιπὸν, σὲ χάνω,
Γλυκέ μου, ἀπὸ τὸν κόσμον,
Πὸν ἐπάσχισες νὰ σώσης
Ἀπὸ τὴν ἁμαρτία;—
Ἔτσι ἄξαφνα σὲ χάνω,
Χωρὶς καμιὰν αἰτία;. . . .

ῶμέ! καὶ πῶς θὰ ζήσω,
Γλυκέ μου κι ἀκριβέ μου;
ῶμέ! καὶ πῶς θὰ ζήσω
Χωρὶς ἐσὲ στὸν κόσμον,
Χωρὶς τὰ δύο σου μάτια,
Χωρὶς τὸ θεῖο σου γέλιο,
Τὸν τρυφερό σου λόγο
Στὴν ἄμοιρη μανούλα;. . . .

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΣΑΓΙΑΝΗΣ

6. Μεγάλη Παρασκευὴ

Νύχτα ! Ὁ Ἐπιτάφιος περνᾷ ! Τὸν αἰθέρα
Πλημμυρίζουν τοῦ Θρήνου οἱ θεῖοι ψαλμοὶ
Καὶ τῆς ψυχῆς μου οἱ λευκοὶ λυρισμοὶ
Στοῦ ὠραίου νεκροῦ μὲ ὑψώνουν τὸν Πατέρα.

Ἐπεραλοῦσα νοῶ τὴ θεία Μητέρα
Τοῦ Σταυρωμένου ! Οἱ πικροὶ τῆς λυγμοί,
Τὰ δάκρυα κι οἱ γλυκοὶ τῆς κραγμοί
Στὸ «Ἐαρ» τῆς, πὸν εὐωδιάζουν τὸν ἀγέρα,
Τὰ ρίγη, πὸν σκορπᾷ τὸ ἄφραστο κλάμα

Τοῦ νοσταλγοῦ οὐρανοῦ, τὸ δρατὸ θᾶμα
Κάποιων ἀστρῶν, πὸν ὠχράχιδη ἀχνοστάζουν
Τὴ θλίψη τους, τὴν πίστη μου ἀγιάζουν
Στὸ φριχτὸ δράμα Ἐνὸς Θεϊκοῦ θανάτου
Καὶ στὸ Ἐνσαρκο Μυστήριον τοῦ Ἀθανάτου !

ΑΠ. ΜΑΜΜΕΛΗΣ

7. Ὁ βασιλικός

— Βαθιά τὸν ἔκρουσαν στῆ γῆ
Οἱ ἄνομοι οἱ Ἑβραῖοι
Τὸν τίμιο Σταυρό.
Τοῦ Σταυρωμένου ἡ προσταγή
Στὸν ὕπνο μου μοῦ λέει
Νὰ πάω νὰ τὸν εὐρῶ. . . .

Ἔτσι ἡ Ἑλένη διαλαλεῖ
Τοῦ Κωνσταντίνου ἡ μάνα,
Βασίλισσα ἀκουστή.
Στὴν Ἰουδαία προσκαλεῖ
Τὸν κάθε μεγιστάνα
Ὁ βασιλέας κι αὐτή.

— Ἐκεῖ ὁ Θεὸς ἕναν καιρὸ
Σάρκα θνητὴν ἐντύθη
Γιὰ μᾶς τοὺς χριστιανούς,
Καὶ στὸ Σταυρὸν ἐπέθανε
Κι ἐτάφη κι ἀναστήθη
Καὶ πάει στοὺς οὐρανοὺς.

Εἶναι ὁ Χριστὸς δπου βοηθᾷ. . .
Τὰ κάτεργα ἀρματῶστε

Γιὰ τὴν Ἱερουσαλή!
Σκάψτε ψηλὰ στὸ Γολγοθᾶ,
Τὰ χῶματα σηκῶστε
Τὴν κόπρο τὴν πολλή.

Κι ὅποιος τὸν εὔρει τὸ Σταυρό,
Τὸν φέρει μὲς στὴν Πόλη,
Μὲς τοὺς Ἁγίους περνᾶ,
Γιατὶ θὲ νά βρη θησαυρό,
Ποῦ σκέπει ἀπὸ τὸ βόλι,
Κι ἀπὸ τὸ Σατανᾶ. . . .»

Σκάφτουνε μιά, σκάφτουνε δυό,
Σκάφτουν πολλὲς ἡμέρες
Μὲ τ' ἀργυρὰ τσαπιά.
— «ὦ νὰ χαθοῦν! Νὰ μὴν τοὺς δῶ!
Τὸν σκέπασαν μὲ λέρες. . . .
Ποῦ νὰ τὸν εὔρης πιά! . . .»

Μὰ κεῖ, ποῦ σκάφτουν σκυθροπᾶ
Ἐνα ἄρωμα πετιέται,
Μοσκοβολάει γλυκά.
Τρέχει ἡ Ἑλένη μὲ καρδιά,
Σκάφτει σ' αὐτὸν τὸν τόπο
Τὸ χέρι της τὸ ἄβρό,
Σκάφτει κοντὰ στὴ λουλουδιά,

Δὲν ἔχασε τὸν κόπο,
Εὐρῆκε τὸ Σταυρό!...

— Σηκώσετέ τον ἀψηλά!....
Τὸν ἠῶρα!... Μοῦ ἀνήκει!..
Βαθιά τὸν προσκυνῶ...
Τὸ φῶς του μᾶς χαμογελά
Σὰ λάβαρο, σὰ νίκη
Ἐπὶ τὸν οὐρανό...
Μὰ καὶ τὸ λούλουδο στὴ γῆ
Νὰ σέβεστε μαζί του,
Ποὺ ἀξιῶθηκα νὰ βρῶ.
Ἐπὶ τὸν Παράδεισο ἔχει βγῆ
Μὲ τὴ γλυκιὰ πνοή του...»

Μένει ἀπὸ τότε σεβαστὸ
Τὸ πράσινο βλαστάρι
Μὲ τ' ἄνθος τὸ λευκό,
Τοὺς ἁγιασμοὺς κάνουν μ' αὐτό,
Τὸ παίρνουν γιὰ ἅγια χάρη,
Τὸ λὲν βασιλικό.

ΓΕΩΡΓ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ.

8. Ἡ ἡμέρα τῆς Λαμπρῆς

Καθαρώτατον ἥλιο προμηνούσε
Τῆς αὐγῆς τὸ δροσάτο ὕστερο ἀστέρι
Σύγνεφο, καταχνιά, δὲν ἀπερνοῦσε
Τ' οὐρανοῦ σὲ κανένα ἀπὸ τὰ μέρη.
Κι ἀπὸ κεῖ κινημένο ἀργοφυσούσε
Τόσο γλυκὰ στὸ πρόσωπο τ' ἀγέρι
Ποὺ λὲς καὶ λέει μὲς στῆς καρδιᾶς τὰ φύλλα,
— «Γλυκιά ἢ ζωὴ κι ὁ θάνατος μαυρίλα...»

Χριστὸς ἀνέστη! Νέοι, γέροι, καὶ κόρες,
Ὅλοι, μικροὶ μεγάλοι, ἔτοιμαστήτε.
Μέσα στίς ἐκκλησιᾶς τίς δαφνοφόρες
Μὲ τὸ φῶς τῆς χαρᾶς συμαζωχτήτε.
Ἀνοίξετε ἀγκαλιᾶς εἰρηνοφόρες
Ὅμπροστὰ στοὺς Ἁγίους καὶ φιληθῆτε.
Φιληθῆτε γλυκὰ χεῖλη μὲ χεῖλη,
Πέστε «**Χριστὸς Ἀνέστη**» ἔχθροὶ καὶ φίλοι.

Δάφνες σὲ κάθε πλάκα ἔχουν οἱ τάφοι
Καὶ βρέφη ὠραῖα στὴν ἀγκαλιὰ οἱ μανάδες.
Γλυκόφωνα, κοιτώντας τίς ζωγράφι-
σμένες εἰκόνες ψάλουνε οἱ ψαλτάδες.
Λάμπει τὸ ἀσήμι, λάμπει τὸ χρυσάφι,
Ἀπὸ τὸ φῶς, ποὺ χύνουνε οἱ λαμπάδες.
Κάθε πρόσωπο λάμπει ἀπ' τ' ἀγιοκέρι,
Ὅπου κρατοῦνε οἱ Χριστιανοὶ στὸ χέρι.

ΔΙΟΝΥΣ· ΣΟΛΩΜΟΣ

9. ΠΡΟΣΕΥΧΗ.

Θέ μου, ἄκουσε τοῦ δούλου Σου τὰ λόγια.
Πρόσεξε στή φωνή τῆς δέησής μου.
Ἐσὺ εἶσαι ὁ βασιλέας κι ὁ Θεός μου
Κι ἔσενανε διενθύνω τὴν καρδιά μου.

Τὸ πρωὶ νὰ εἰσακούσης τὴ φωνή μου,
Τὸ πρωὶ, πὸν εἶμαι ὀμπρός Σου, ἐλέησέ με,
Γιατὶ δὲν ἀγαπᾶς τὴν ἀνομία,
Κοντά Σου οἱ πονηροὶ δὲν εὐτυχοῦνε,
Κι οἱ παράνομοι σβυοῦνται στή ματιά Σου.
Μισᾶς ἐκειοὺς πὸν κάνουν ἀδικία
Κι ἀποστρέφεται ὅσους λὲν τὸ ψέμα.
Ἄνθρωπο δολερόνε καὶ σκληρόνε
Κι ὁ Θεός τότε βαρένεται κι ἡ φύση.
Ἄλλὰ ἐμὲ χάρισέ μου τὸ ἔλεό Σου
Καὶ νὰ μπω στὴν ἀγία Σου κατοικία,
Νὰ προσκυνήσω ταπεινὰ μὲς τὸ ναό Σου.
Ζῆσε με, Θεέ μου, στή δικαιοσύνη Σου,
Νὰ εὐφρανθοῦν ὅσοι ἐλπίζουνε σὲ Σέ.
Ἐκειῶν, πὸν ἀγαποῦνε τ' ὄνομά Σου,
Ἐμπα, κατοίκα μέσα στὴν καρδιά τους,
Γιὰ νὰ χαροῦνε μιὰ φορὰ γιὰ πάντα,
Καὶ γιὰ πάντα σὲ Σένα νὰ καυχῶνται.

Ἐσὺ, Θεέ μου, τὸ δίκαιον εὐλογᾶς
Καὶ στέμμα τοῦ φορεῖς τὴν καλοσύνη

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ

10. Ἡ προσευχή τοῦ Ρήγα.

Ἦταν τὸ γλυκοχάραμα, θαμπόφεγγαν τ' ἀστέρια,
Κι ὁ νιὸς σηκώνεται γοργά, κινάει καὶ κάθε βῆμα
Μὲ πόθο στὴν Ἀνατολὴ τὰ μάτια ἀνασηκώνει.
Καὶ σὲ μύρια ἄστρα ἀνάμεσα, πὺ ἀχνὰ φεγγοβολοῦσά
Θωρεῖ στοῦ βράχου τὴν κορφή, σὰ μυστικὴν ἀχτίνα,
Σὰν ἄστρο πού ἤθελε στερνὸ τῆ γῆ νὰ παρατήση,
Τῆς Ἁγίας Τράπεζας τὸ φῶς σ' ἓνα ἔρμοκλήσι πέρα.
Πετιέται κεῖ κι ἀνάμεσα σ' ἀρίθμητες λαμπάδες,
Ποὺ φέγγαν μὲς στὴν ἐκκλησιὰ σὰν ἄλλου κόσμου ἀστέρι
Ἀγάντια βλέπει τῆς Θεϊκῆς Παρθένας τὴν εἰκόνα.
Γύρω ἀντηχοῦσαν μυστικὲς οὐράνιες ψαλμωδιές
Καὶ μύρια μοσκολίβανα τὴν ἐκκλησιὰ εὐωδιάζαν·
Ἄνθρωπος δὲν φαινότανε, δὲν ἔκαιγε λιβάνι.
Ἐτρεμε ὁ νέος τραγουδιστής, βαριά ἡ καρδιά του ἐχτύπη
Πρὸς τὴν εἰκόνα σίμωσε μπροστὰ καὶ γονατίζει.
— «Τὶ μὲ κοιτάζεις σπλαχνικά, τὶ μὲ κοιτᾷς, Παρθένε;
Αὐτὰ εἶν' τὰ οὐράνια βλέμματα, π' ἀναψαν τὴν καρδιά μου
Ἐτσι μὲ κοίταζες γλυκὰ στὸν ὕπνο πρὸ ἐκοιμόμουν.
Ἀκούω μιὰ δύναμη κρυφὴ, πρὸς τολμηρὰ μὲ σπρώχνει,
Δίση, λαγκάδια καὶ βουνὰ καὶ πέλαγα νὰ τρέξω,
Κι ὅπου εἶναι γῆς Ἑλληνικὴ καὶ Τοῦρκος βασιλεύει,
Σ' ὅλες ν' ἀνάψω τὶς καρδιὲς ἐλευτεριάς λαχτάρα...»

ΙΟΥΛΙΟΣ ΤΥΠΑΛΔΟΣ

11. Χριστούγεννα

Ψηλά στη ράχη του βουνοῦ
Ἡ αὐγὴ ἀκόμα ἀργεῖ νὰ φέξῃ
Κι ὡς πὺν ὁ ἥλιος νὰ φανῇ
Χρειάζονται ὥρες ὡς πεντέξῃ.
Κοιμᾶται ὁ κόσμος ἡσυχά
Πάνω σὲ μαλακὸ κρεβάτι
Καὶ σὰ σὲ ὄνειρα χρυσά
Βλέπει βαθιὰ νὰ λάμπῃ κάτω.

Ξυπνᾶτε ὅσοι εἶστε χριστιανοί,
Καὶ ἄς ἀργεῖ νὰ ξημερώσῃ
Τὴν πλάσῃ τὴν ἀμαρτωλὴ
Ἐυδόκησε ὁ Θεὸς νὰ σώσῃ,
Κι ἀπάνω στὴν Ἀνατολὴ
Δαμπρὸ ἓνα ἀστέρι ξεπετιέται.
Χαρῆτε, ἔθνη καὶ λαοί,
Μὲς στὴ σπηλιὰ Χριστὸς γεννιέται!...

Φυσάει ἀγέρας δυνατὸς
Καὶ ξεπετάει τὰ κεραμίδια.
Λυώνουν τὰ ξύλα στὴ φωτιά
Καὶ καίονται τ' ἀποκαΐδια.

Καρδιά χειμώνα φοβερή,
Τὰ βόδια στὸ παχνὶ μουνγκρίζουν,
Καὶ στὶς πλατύχωρες αὐλές
Οἱ σκύλοι ἀδιάκοπα γαβγίζουν.

Τὸ χιόνι πέφτει μὲ ὄρμη,
Βουνὰ καὶ κάμποι ἀσπρολογοῦνε,
Καὶ κάπου κάπου στὴ σιγὴ
Τὰ κυπροκούδουνα ἀντηχοῦνε,
Μὲς στὸ χειμάδι τὸ ζεστὸ
Γίδια καὶ πρόβατα χωριοῦνται,
Στὶς κάπες τους οἱ πιστικοὶ
Γλυκὰ γλυκὰ λαγοκοιμοῦνται.

Ἐυπνᾶτε ὅσοι εἶστε χριστιανοί,
Καὶ ἄς ἀργεῖ νὰ ξημερώσῃ.
Τὴν πλάση τὴν ἁμαρτωλὴ
Εὐδόκησε ὁ Θεὸς νὰ σώσῃ,
Κι ἀπάνω στὴν ἀνατολὴ
Δαμπρὸ ἓνα ἀστέρι ξεπετιέται.
Χαρῆτε, ἔθνη καὶ λαοί,
Μὲς στὴ σπηλιὰ Χριστὸς γεννιέται!...

ΧΡΙΣΤ. ΧΡΙΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

12. Ἡ νύχτα τῶν Χριστουγέννων

Χριστούγεννα! Περίχαρα ἡ καμπάνα
Κράζει, κι ἡ μάνα στὸ παιδί,
Καὶ τὸ παιδί «Χριστούγεννα!» στὴ μάνα,
Κι ὁ κόσμος ὅλος τραγουδεῖ.

Κι ἡ νύχτα λάμπει ἀπὸ τὸ μάγο ἀστέρι,
Ὅπου τοὺς μάγους ὀδηγεῖ,
Τὸ ἐπουράνιο μυστικὸ τὸ ξέρει
Καὶ χαίρεται οὐρανὸς καὶ γῆ.

Ἄλλ' ἓνα βογγητὸ βγαίνει ἀπ' τὴ θύρα
Φτωχοῦ σπιτιοῦ... Μὲς τὴν καρδιά
Μὲ τρώει... Ὁ βόγγος ἔρχεται ἀπ' τὴ χήρα,
Τὴ χήρα μὲ τὰ ὀχτῶ παιδιά.

Εἶναι γυμνή, παντέρημη κι ἐκεῖνα
Πεινοῦν καὶ τρέμουν τὰ φτωχά,
Δὲ νιώθει ἡ μάνα τὴ δική της πείνα,
Ἡ πείνα τους τὴν ξεψυχᾷ.

Ὁ πόνος τὴν καρδιά μου σκάφτει, ἡ λύπη
Μὲ δάκρυα τὴν πλημμυρεῖ,
Καὶ πιά δὲ φτάνουν ὡς τ' αὐτιά μου οἱ χτύποι
Τῶν Χριστουγέννων γιορτεροί.

Ἐξαφνικὲς λαχτάρεις μὲ σπαράζουσιν,

Ἄλλη καμπάνα ἔδῳ ἀντηχεῖ.

Ἄχ, ἄλλοι χτύποι τῆς καρδιάς μου κρᾶζουν,
Κλαῖνε καὶ δέρονται οἱ φτωχοί!

Ἄρρώστια, γύμνια, ὀρφάνια, πεῖνα, φτώχεια,

ὦ! σεῖς, πὺν σφίγγει ἢ συφορὰ

Σὲ σιδερένια ἀρπάγια καὶ σὲ βρόχια,

Μοῦ παίρνετε κάθε χαρὰ.

Θέλω νὰ φύγω πέρα, σ' ἄλλους τόπους,

Στὴ νύχτα τὴ μοναχικὴ,

Μακριὰ ἀπὸ τὴ βοή καὶ τοὺς ἀνθρώπους

Γιατὶ εἶναι οἱ ἄνθρωποι κακοί.

Γιατὶ στὴν ὥρα τὴν εὐλογημένην,

Ὅπου γεννιέται ἓνας Θεός,

Ποιὸς ξέρει ;.. Κατσαριέται καὶ πεθαίνει

Γύρω μου ὀλόκληρος λαός.

Γιατὶ ὁ Χριστὸς νὰ καίγωνται γυρεύει

Γιὰ αὐτὸν καρδιές, ὄχι κεριά.

Καὶ μὲ σταυροὺς κανεῖς δὲν τὸν λατρεύει

Καὶ γονατίσματα βαριά.

Γιατί λατρεύει τὸ Χριστό, ὅποιος δίνει
Γιὰ τὴν πατρίδα τὴ ζωή,
Ὅποιος τὸ γυμνωμένο κρυφοντύνει
Καὶ τὸ φτωχὸ τὸν ἐλεεῖ.

Ὅποιος τὴν ἀδικία κεραυνώνει
Κι ἀγνὸ τὸ μέτωπο κρατεῖ,
Κι ἔχει ὁδηγὸ τὴν καλοσύνη μόνη
Κι ἔχει Θεὸ τὴν ἀρετή.

Θέλω νὰ φύγω πέρα, σ' ἄλλους τόπους,
Σὲ μιὰ ἄλλη γῆ πονετική...
Μακριὰ ἀπ' τὸν κόσμον αὐτὸ κι ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους
Γιατὶ εἶναι οἱ ἄνθρωποι κακοί.

Γιατὶ εἶναι ὁ κόσμος ἄπονη ἐρημία,
Ποὺ μαρτυροῦν οἱ φτωχοί.
Γιατὶ δὲν ἔχω δύναμη καμία
Νὰ κάμω ἕναν εὐτυχῆ.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

13. Τὰ ἐρημοκλήσια

Εἶναι στὰ ἐρημοκλήσια ποῦ, γκρεμίζονται
 Θλιμένες Παναγιές, χλωμές εἰκόνας,
 Καὶ μοναχὰ ἀγαπᾶνε τ' ἀγριολούλουδα,
 Κρινάκια, κυκλαμιές, σπάρτα, ἀνεμῶνες.

Σὰ θυμιατήρια ἀγροτικά κι ἐφήμερα,
 Σκόρπια, ἢ δεμένα σ' ἄτεχνο στεφάνι,
 Τὴν ἀνθινὴ τους τὴν ψυχὴ σκορπίζουνε
 Ψυχομαχώντας σ' ἄῤῥλο λιβάνι.

Ἄχ, ὅποιος πάει ἐκεῖ μὲ τ' ἀγριολούλουδα
 Στὸ πρῶτον ἄγγιγμά του ἀνοίγει ἢ πόρτα,
 Ποῦ δόλογρα οἱ φωλιές τὴν ἐπλουμίσανε,
 Τῆς λησμονιᾶς τὴν κέντησαν τὰ χόρτα.

Ἄνοίγει ἢ πόρτα ἔτσι ὅπου συνήθισε
 Νὰ τὴν ἀνοίγει μόνον ὁ ἀγέρας,
 Σάμπως νὰ τὴν ἀνοίγει ἢ Παναγιὰ
 Μὲ τὴν ἀνησυχία γλυκιᾶς μητέρας.

Χαροκαμένης γριᾶς, ποῦ τὴ λησμόνησαν
 Στὸ ἔρμο φτωχικό της καὶ προσμένει
 Κάποιους νὰ ρθοῦνε πέρ' ἀπὸ μιὰ θάλασσα
 Αἰώνια σκοτεινὴ, φουρτούνιασμένη. . . . .

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΟΡΦΥΡΑΣ

14. Τὰ εἰκονίσματα

Ἐρημοκλήσι γκαρδιακό,
Στὸν τοῖχο ἀπάνω κρεμασμένο,
Τὸ σπίτι μας τὸ πατρικό,
Ποὺ πάντα φῶς εἰρηγικό
Γύρω σκορπᾶς εὐλογημένο,

ὦ Παναγιά μου σπλαχνική,
Ποὺ Σ' ἔβλεπα στ' ἀθῶα μου χρόνια
Νὰ κατεβαίνης ἀπὸ κεῖ
Καὶ μὲ μιὰν ὄψη θεϊκὴ
Νὰ μοῦ χαμογελᾶς αἰώνια,

Ἰδές με ἐδῶ γονατιστὸ
Πῶς σκύβω ἔμπρὸς Σου τὸ κεφάλι.
Γιὰ Σένα καὶ γιὰ τὸ Χριστὸ
Στὸ στήθος τὸ λαχταριστὸ
Νιώθω τὴν πίστη μου καὶ πάλι.

Ἐκεῖνη ἢ φλόγα μου ἢ κρυφή,
Ποὺ ἢ μάνα μου σὰν Ἐστιάδα
Πάντα τῆς ἔδινε τροφή,
Μπρὸς στήν αἰθέρια Σου μορφή,
Μὲ καίει πάλι σὰ λαμπάδα.

Μὲ καίει, γιατί σὰν πετῶ
Στὰ χρόνια μου τὰ περασμένα
Καὶ τὴ ζωὴ μου μελετῶ,
Ἀλήθεια ὅπου κι ἂν ζητῶ
Παντοῦ τὸ γιό Σου θά βρω ἢ Σένα.

Παντοῦ τὴν ὄψη Σου θεωρεῖ
Τ' ἄγρουπνο τῆς ψυχῆς μου μάτι,
Πότε Σὲ βλέπω σοβαρὴ
Κι ἄλλοτε πάλι θλιβερὴ
Καὶ πάντα ὑπομονὴ γεμάτη.

Καὶ στὴ δική μου τὴ ζωὴ
Καὶ στοῦ σπιτιοῦ τὴν ἱστορία
Ἡ μυρωμένη Σου πνοὴ
Μᾶς χύνει βράδι καὶ πρωὶ
Εὐρήνη, φῶς, παρηγορία.

Εἶδα μιὰ μόνη Σου ματιὰ
Νὰ λιώση τῆς ψυχῆς τὰ χιόνια,
Καὶ τὴ γλυκιὰ Σου τὴ φωτιὰ
Νὰ γιάνη τὴ λαβωματιὰ,
Ποὺ ἀνοίγουν τῆς ζωῆς τὰ χρόνια.

Στῆς μάνας μου τὴν ἀγκαλιά,
Καλὴ μου Παναγιὰ, Σὲ εἶδα,

Καὶ στὰ θεομά της τὰ φιλιὰ
Καὶ στοῦ πατέρα τὰ μαλλιὰ
Νὰ χύνῃς κάποια ἀχνὴν ἀχτίδα.

Παντοῦ κι αἰώνια σὲ θωρῶ
Νὰ τριγυρνᾷς δλόγυρά μου
Καὶ μὲ στεφάνι λαμπερὸ
Μὲς τῶν πνευμάτων τὸ χορὸ
Νὰ μοῦ χρυσώνῃς τὰ ὄνειρά μου.

ΓΕΩΡΓ. ΣΤΡΑΤΗΓΗΣ

15. Π ρ ο σ ε υ χ ῆ

Ὁραῖε Χριστέ, τῶν μακρυνῶν προγόνων μου εἰκόνα,
Στὰ κάλλη Σου ἂν δὲν κἀχε θυμίαμα ἢ ζωὴ μου,
Πολεμιστῆς, ἀφίνοντας τὸ μάταιον ἀγῶνα,
Σοῦ ἀνάβω τὸ καντήλι Σου μὲ τὴ στερνὴ πνοή μου.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

16. Σ τ ῆ ν Π α ν α γ ί α

Στὴν ἔρημὴ Σου ἔρχομαι καὶ πάλι ἐκκλησία,
Ἄγαπημένη Παναγιά χλωμὴ μου Παναγία.
Ἦρθα τὸν πόνο νὰ Σοῦ εἰπῶ, ποῦ ἔχω στὴν καρδιά μου,
Δὲν ἔχω ἄλλον ἀπὸ Σέ, τὸ ξέρεις, Δέσποινά μου.
Μάνα τοῦ κόσμου, πρόφτασε, ἡ χάρη Σου ἄς μὲ ράνη,
Μοῦ ἀρώστησε ἡ Μαρία μου, φοβᾶμαι μὴν πεθάνη !..

Βασίλισσα τῶν οὐρανῶν, λευκὴ τοῦ κόσμου σκέπη,
Μονάρχω τώρα ἡ χρυσοῦ ἢ εἰκόνα Σου μὲ βλέπει...
Ἦχι, δὲν ἦρθε σήμερα, σὰν ἄλλοτε μὲ μένα
Ν' ἀνάψῃ τὰ καντήλια Σου καὶ κρέμονται σβυμένα.
Ποιὸς θὰ Σοῦ φέρῃ, Δέσποινα, στὴν ἔρημιὰ λιβάνι,
Ἄνισως ἡ Μαρία μου ἢ δύστυχη πεθάνη ;...

Ἦχι, δὲν πῆγα σὲ γιατροῦς, γλυκιὰ μου Παναγία,
Ἦρθα σὲ Σένα νὰ τὸ εἰπῶ, νὰ γιάνῃς τὴ Μαρία.
Ἄχι, Σὲ ξορκίζω στὴ ματιὰ τοῦ τέκνου Σου τὴν πρώτη,
Στὸ πρῶτο του χαμόγελο, στὴ δροσερὴ του νιότη.
Σὲ δορκίζω στὸ βαρὺ σταυρὸ, στὸ ἀγκαθερὸ στεφάνι,
Νὰ γιάνῃς τὴ Μαρία μου, γιατί θὰ μοῦ πεθάνη !

Ἄχι, κάμε μού τῆνε καλά, καλὴ μου Παναγία,
Λαμπάδα στὴν εἰκόνα Σου ν' ἀνάψω τὴν ἀγία,
Μεγάλῃ σὰν τὸ σῶμα της, λευκὴ σὰν τὴν ψυχὴ της,
Ἐμπρὸς Σου νὰ ἀχτινοβολᾷ καθὼς οἱ ὀφθαλμοὶ της.
Ἄχι, κάμε μού τῆνε καλά, ἡ χάρη Σου ἄς τὴ γιάνῃ.
Δὲ θέλω ἡ Μαρία μου, δὲ θέλω νὰ πεθάνη !...

Ναί. Ἐὰν σοῦ ἔφερα ποτὲ λουλούδια μυρωμένα,
Ἐὰν ἔχω τὴν εἰκόνα Σου κι ἐγὼ λιβανισμένα,
Ἐὰν στοῦ παιδιοῦ Σου ἔκλαιψα τὰ πάθη, Παναγία,
Κι ἔχετε κι ἓνα ὄνομα μαζί μὲ τὴ Μαρία,
Δός μου, ἄχ, δός μου, τῆς ζωῆς τὸ δροσερὸ βοτάνι,
Νὰ δώσω τῆς Μαρίας μου, μὴν τύχη καὶ πεθάνη !...

ΑΧΙΛ. ΠΑΡΑΣΧΟΣ

17. Π ρ ο σ ε υ χ ή .

Στὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας.

Σκόρπα στὴν καμαρούλα μου καὶ στὴν ψυχὴ μου αἰώνια
Τὴν ἅγια εὐχή, ποὺ σκόρπισε κι Ἐκεῖνος πρὶν Σὲ στείλῃ.
Φέρνε τὴ Δόξα τοῦ ναοῦ, κι ἀπ' τὰ παλιὰ τὰ χρόνια,
Κι ἀπλώνε γύρω μου τὸ φῶς ἀπ' τ' ἄσβυστο καντήλι.

Ἐσ' εἶσαι. Σὺ ἡ πατρίδα μου, καὶ Σὺ τὰ περασμένα,
Τὰ τώρα, τὰ μελλούμενα, ὁ κόσμος ὅσο ζῆ.
Μὲ τ' ὀρφανὸ σπιτάκι μου μὲ σμίγεις Σὺ στὰ ξένα,
Κι εἶν' οἱ δικοί μου πλάϊ Σου καὶ πλάϊ μου μαζί.

Δυνάμωνέ μου στέρεα τὴν πίστη μου, ἅγια Εἰκόνα,
Καὶ δεῖχνε μου τὴν πατρικὴ καὶ τιμημένη στρατά.
Γενοῦ τοῦ νοῦ μου ὁ λογισμὸς, τοῦ πόθου μου ἡ κορῶνα,
Καὶ πύργωνέ μου τὴν καρδιά καὶ θέριεψε τὰ νιάτα.

ΜΙΧΑΗΛ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

18. Κυριακή

Μόλις ἔλαμπαν τὰ κάλλη τῆς αὐγῆς τερπνά,
Τὰ παιδάκια ἢ μητέρα τρέχει καὶ ξυπνᾷ.
— Αἶ, παιδιά, καιρός, ξυπνᾶτε κι εἶναι Κυριακή,
Ἐ καμπάνα μᾶς φωνάζει.... Τὴν ἀκοῦτε ἐκεῖ ;....

— Τώρα ἀμέσως, μητερίτσα, λένε, στὸ λεφτό !...»
Πῶς εὐρέθησαν στὸ πόδι ὅλα στὸ λεφτό;
Ἐ μητέρα μὲ δροσάτο τὰ πλυνε νερό,
Τὰ μαλλάκια τους μὲ χτένι χώρισε ἀργυρό.

Τὰ ἄλλαξε σιδερωμένα ροῦχα γιορτερά,
Κι ἔλαμπαν σὰν ἀγγελούδια κι ἦταν μιὰ χαρά.
Τώρα νά, στὸ πεζοδρόμι τὰ παιδιά κι αὐτὴ
Τὸ μικρό της ἀπ' τὸ χέρι τρυφερὰ κρατεῖ.

Ταχτικά στὴν ἐκκλησία στέκουν τὰ παιδιά
Καὶ τὴ λειτουργία ἀκοῦνε μ' ἀνοιχτὴ καρδιά.
Φῶς καὶ μέσα, φῶς κι ἀπόξω, πάλι νά, μαζί
Πρὸς τὸ σπίτι ἢ συνοδεία ἔρχεται πεζή.

Σ' ὅλη ἐχύθηκε τὴ στράτα μόνος θαμαστός,
Καὶ ἀθώρητος μαζί τους ἔρχεται ὁ Χριστός.

ΗΛΙΑΣ ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

19. Τὰ Φῶτα

(Δημοτικὸ)

Ἦρθανε τὰ Φῶτα τὰ φωτερά
Καὶ χαρὲς μεγάλες στοὺς οὐρανοὺς,
Περπατεῖ ἡ Κυρά μας συμπιγῆς συμπιγῆς,
Σπάργανα βασταίνει, κερὶ κρατεῖ,
Τὸν ἀφέντη Ἀγιάννη παρακαλεῖ,
—» Ἀγιέ μου Γιάννη, καὶ πρόδρομε,
Δύνεσαι βαπτίζεις Θεοῦ παιδί; . . .»
—« Δύνουμαι καὶ σώνω, μὰ δὲν τρομῶ . . .»
Τ' ἄκουσε ἡ μητέρα καὶ δάκρυσε.
Τ' ἄκουσε πουλάκι καὶ λάλησε.
—» Σώπα Σύ, μητέρα καὶ μὴ δακρῆς,
Σώπα σὺ πουλάκι καὶ μὴ-λαλῆς,
Καὶ γὼ ἀνεβαίνω στοὺς οὐρανοὺς
Καὶ σᾶς ρίχνω δρόσο καὶ δροσερά
Νὰ ἀγιαστοῦν οἱ βρούσες καὶ τὰ νερά,
Νὰ ἀγιαστῇ κι ἀφέντης μὲ τὴν κυρά. . . .»

20. Τ ᾶ Φ ῶ τ α

Οὐρανογέννητη χαρά, κοσμοφωτίστρα ἡμέρα,
Ποὺ μ' ἅγιο φῶς πλημμύρησες τὸ σκότεινον αἰθέρα,
Πόση γλυκάδα καὶ δροσιὰ καὶ πόση ἀθανασία
Στὸ μαγικό σου πέρασμα σκορπᾶς, ἡμέρα ἅγια!...

Στὸν Ἰορδάνη ποταμὸ πρωτόλαμπες κι ἡ χτίση
Στοῦ Λυτρωτῆ της ἔκλινε τὸ φῶς νὰ προσκυνήση,
Κι ἐνώθησαν γῆς κι οὐρανὸς στὰ φωτεινά σου κάλλη.
Ὅμορφη ἡμέρα, πρόβαλε δροσόβολη, μεγάλη,

Χύνε τὸ φῶς σου τὸ γλυκὸ στὸ σκότος τὸ πυκνὸ μας
Κι ἀνύψωσε ὡς στὸν Ὑψιστο τὸν ἔρμο λογισμό μας.
Ἄγιαζε, ἡμέρα τ' Ἁγιασμοῦ, τὰ πλήθη σου καὶ σβύνει
Σβύνε τὰ πάθη τῆς ψυχῆς καὶ τ' ἅγιο φῶς σου χύνε.

ΙΩΑΝ· ΤΣΑΚΑΣΙΑΝΟΣ

21. Ἡ προσευχή τοῦ Διάκου

Ἦτανε νύχτα. Τὰ βουνά, οἱ λαγκαδιές, τὰ δέντρα,
Οἱ βρούσες, τ' ἀγριολούλουδα, ὁ οὐρανός, τ' ἀγέρι,
Στέκουν βουβὰ ν' ἀκούσουνε τὴν προσευχὴ τοῦ Διάκου.

—«Ὅταν ἡ μαύρη μάνα μου ἔμπρὸς σὲ μιὰν εἰκόνα,
Πλάστη μου, μὲ γονάτιζε μὲ σταυρωτὰ τὰ χέρια
Καὶ μοῦ λεγε νὰ δεηθῶ γιὰ κειούς, πὺ τὸ χειμῶνα
Σὰ λύκοι ἔτρεχαν στὰ βουνά, μὲ χιόνια, μ' ἀγριοκαίρια,
Γιὰ νὰ μὴ ζοῦνε στὸ ζυγὸ, ἔνωθα τὴ φωνή μου
Νὰ ξεψυχᾷ στὰ χεῖλη μου, ἔσπαραζε ἡ καρδιά μου,
Μοῦ τρέμανε τὰ γόνατα, σὰ νὰ θελε ἡ ψυχὴ μου
Νὰ φύγη μὲ τὴ δέηση ἀπὸ τὰ σωθικά μου.

«Κι ὕστερα μοῦ λεγε κρυφὰ νὰ σοῦ ζητῶ τὴ χάρη
Νὰ μ' ἀξιώσης μιὰ φορὰ ἓνα σπαθὶ νὰ ζώσω
Καὶ νὰ μὴν ἔρθῃ ὁ θάνατος νὰ μ' εὔρῃ, νὰ μὲ πάρῃ
Πρὶν πολεμήσω ἐλεύθερος γιὰ Σὲ, πρὶν τὸ ματώσω.
Πατέρα παντοδύναμε ! Ἦκουσες τὴν εὐχὴ μου,
Μοῦ φύτεψες μὲς στὴν καρδιά πίστη, ἀγάπη, ἐλπίδα,
Ἔδωκες μιὰν ἀχτίδα Σου ἀθέρα στὸ σπαθὶ μου
Καὶ μοῦ εἶπες.—«Τώρα πέθανε γιὰ μὲ, γιὰ τὴν πατρίδα!»

«Έτοιμος είμαι, Πλάστη μου! Λίγες στιγμές ακόμα
Καὶ σβυοῦνται τ' ἄστρα Σου γιὰ μέ. Γιὰ μέ θὰ σκοταδίσι
Τ' ὄμορφο γλυκοχάραμα. Θὰ μοῦ κλειστῆ τὸ στόμα,
Ποὺ κεληδοῦσε στὰ βουνά, στὴ ρεματιά, στὴ βρύση.
Ὅλα τ' ἀφίνω μὲ χαρά, χωρὶς ν' ἀναστενάξω.
Καὶ τό χω περηφάνια μου, ποὺ διάλεξες ἐμένα
Αὐτὴ τὴν ἔρμη τὴν ποριὰ μὲ τὸ κορμὶ νὰ φράξω.

«Εὐχαριστῶ Σε, Πλάστη μου! Δὲ θὰ χαθοῦν σπαρμένα
Καὶ δὲ θὰ μείνουν ἄκαρπα τ' ἄχαρα κόκκαλά μου.
Εὐλόγησέ τηνε τὴ γῆ, ὅπου θὰ μ' ἀγκαλιάσει,
Καὶ στοίχισε κάθε κλωνὶ ἀπὸ τὰ χώματά μου,
Νὰ γίνῃ ἀδιάβατο βουνὸ τὸ μνήμα τοῦ Θανάσι.
Δυνάμωσέ μας, Πλάστη μου, γιὰ ν' ἀκουστῆ ἡ στή Δύσι,
Πὼς δὲν ἀπονεκρώθηκε καὶ πὼς θὰ ἀνθοβολήσι,
Τώρα μὲ τὰ Μαγιάπριλα, ἡ δουλωμένη χώρα.
Εὐλογημένη ἡ ὥρα !...»

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛ: ΒΑΛΛΩΡΙΤΗΣ

22. Μοναστήρια

Μοναστηράκια ἔρημικὰ μὲ δίχως καλογέρους,
Ποὺ ὑψώνεστε κατάλευκα στὶς γραφικὲς κορφές,
Ὅλα τῆς ἡ ἀγάπη μου τὰ θυμιατὰ σᾶς δίνει
Καὶ στὸ ἱερό σας λειτουργοῦν οἱ αἰσθαντικὲς καρδιές.

Παίρνετε μοσχολίβανα τὰ σκοῖνα καὶ τὰ μύρτα,
Τὶς δάφνες, τ' ἀγριολούλουδα καὶ τὶς ἀλιφασκιές
Καὶ γιὰ καμπάνες ἔχετε τ' ἀργόλαλα κουδούνια
Τῶν κατσικιῶν, ποὺ βόσκουνε πηδώντας στὶς πλαγιές.

Μελωδικὲς δροσοπηγὲς σᾶς ψέλνουν τὰ τροπάρια
Κι ἀνάβουν τὰ καντήλια σας τὸ πρωινὸ ἡλιοφῶς,
Μοναστηράκια ἔρημικὰ μὲ δίχως καλογέρους,
Προσκυνητὴς σας πάναγνος ὁ πόθος μου ὁ κρυφός.

Κ. Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

23 Ὁ Ἀηγιώργης

(Δημοτικὸ τῆς Κρήτης)

Ἄη μου Γιώργη, ἀφέντη μου, κι ὁμορφοκαβαλάρη,
Ποὺ εἶσαι ζωσμένος τὸ σπαθὶ καὶ τὸ χρυσὸ κοντάρι,
Τῆ χάρη καὶ τῆ δόξα σου θέλω νὰ ἀναθιβάλω ¹⁾
Γιὰ τὸ θεριὸ ποὺ σκότωσες, τὸ δράκο τὸ μεγάλο.
Ἔνα θεριὸ ποὺ ἦτανε στῆς χώρας τὸ πηγάδι,
Ἀνθρώπους τὸ ταΐζανε πᾶσα ταχὺ καὶ βράδι.
Καὶ ἂν δὲν ἤθελε τοῦ πᾶν ἀνθρώπους νὰ δειπνήση,
Σταλιὰ νερὸ δὲν ἄφινε νὰ κατεβῆ στὴ βρύση.
Καὶ παίζανε τὰ μπολετιὰ ²⁾ κι ὄτινος ἦθε πέσει,
Νὰ πηαῖνη τὸ παιδάκι του τοῦ λιονταριοῦ πεσκέσι. ³⁾

Μὰ ἔπεσε τὸ μπολετὶ καὶ στῆς βασιλοπούλας,
Κι ὁ κύρης της ὡς τ' ἄκουσε, πολὺ τοῦ βαρυφάνη,
Παίρνει τὸ δρόμο, περπατεῖ, κλαίει κι ἀναστενάζει.
— Πάρετε τὸ παιδάκι μου, στολίσετε τὸ νύφη,
Κι ἀμέτε το τοῦ λιονταριοῦ πεσκέσι νὰ δειπνήση... »
Ἐπῆγαν καὶ στολίζαν τὴν ἀπ' τὸ ταχὺ ὡς τὸ βράδι,
Ὁλόχρυσα τῆς βάνανε, ὅλο μαργαριτάρι.
Τὸν ἥλιο βάνουν πρόσωπο, τὴ θάλασα γιορτανί,
Τὴν ἄμμο τὴν ἀμέτρητη βάνουν μαργαριτάρι.
Κι ὅταν τὴν κατεβάζανε ἀπ' τὴν μεγάλη σκάλα,
Πρόβαλε ἡ μανούλα της καὶ φώναξε μεγάλα,

1) Νὰ διηγηθῶ. 2) Μπουλετιὰ, δελτία· ἔριχναν κλήρους
3) Δῶρο.

ρόβαλε και ὁ κύρης της μὲ τὴ χρυσὴ κορώνα
ἀκούμπησε τὴν κεφαλὴ στῆς πόρτας τὴν κολώνα,
" Ἄς τάξω ὁ κακοροίζικος δὲν σὲ εἶδα ἐγὼ ποτέ μου,
ἕνα κεράκι ἀφτούμενο ⁴⁾ ἐβάστουν κι ἔσβυσές μου!...»

Ὅλοι τς ἀκολουθήσανε και πῆγαν τὴ στὴ βρούση.
Ἐν τὸ ριπίζε ἢ κακόρικη ⁵⁾ πὼς θὰ ξαναγυρίση,
ἔτρεμε τὸ κορμάκι της και τὸ λιγνό της μπόϊ,
ὡς θὰ τὴ φάη τὸ θεριὸ τέτια πανώρια κόρη.

" Ἄγιος μόλις τ' ἀκουσε τρέχει νὰ τήνε σώση
ἀπὸ τὸ ἄγριο τὸ θεριὸ νὰ τὴν ἐλευτερώση.
ἤκωνεται ἀνατολικά και κάνει τὸ σταυρό του.
Ἄ κονταριά τοῦ χτύπησε κι ἔκοψε τὸ λαιμό του.
Ὁ αἷμα του οὔλο τὸ χύσε ἀπάνω κεῖ στὸ χῶμα
καὶ ξαναπαίξει του ἄλλη μιὰ ἀπάνω μὲς στὸ στόμα.
" Ἀπὸ τὰ σήμερα κι ἔμπρὸς ἀφοβη πάντα νά σαι,
καὶ κεῖνα τ' ἄγρια τὰ θεριά κανένα μὴ φοβᾶσαι!...»
Ἐπὸ τὴ χέρα τὴν ἀρπᾶ, στ' ἄλογο τὴν καθίζει,
τοῦ βασιλιᾶ τὴν ἔφερε, και τοῦ ὀριζονορίζει, ⁶⁾
" Νά, βασιλιᾶ τὸ τέκνο σου, ὄρισε τὸ παιδί σου,
καὶ ἀπὸ τὰ φύλλα τῆς καρδιάς δόσε του τὴν εὐχή σου...»
" Νά ζήσης, καβαλάρη μου, γιὰ πές μου τ' ὄνομά σου,
καὶ χάρισμα βασιλικὸ νὰ κάμω τς ἀφεντιᾶς σου!...»
" Γιώργη στρατιώτη λένε με ἀπὸ τὴ Σκαρπαθία,
" ἂν θὲς νὰ κάμης χάρισμα, χτίσε μιὰν ἐκκλησία...»

4) Ἀναμμένο. 5) Κακοροίζικη. 6) Ἔτσι τοῦ μιλεῖ.

24. Ὁ κηπουρὸς τοῦ Μοναστηριοῦ

Στὸ περιβόλι, στὰ χωράφια
Νύχτα μέρα τριγυρνῶ,
Σκάβω, σπέρνω καὶ κλαδεύω
Καὶ μαζεύω τὸν καρπό.

Ὁ Θεὸς τὴν εὐλογάει
Τοῦ ξωμάχου τὴ δουλιά,
Ίίχνω μὲς στὴ γῆ τὸ σπόρο
Κι ἔχω μιὰ κρυφὴ χαρά,

Πῶς στὸ μοναστήρι ἐτοῦτο
Μὲ τὸν ἰδρωτά μου ζῶ.
Γιὰ τὴ Ἅγια Τράπεζά του
Φέρνω πλούσια δῶρα ἐγώ,

Φέρνω τὸ ξανθὸ σιτάρι,
Τὸ σταφύλι τ' ἀμπελιοῦ,
Γιὰ νὰ γίνουνε τὸ Σῶμα
Καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ.

Στὰ γεράματά μου βρῆκα
Τὸ λιμάνι τῆς ζωῆς.
Ἀνεβάζω τὴν ψυχὴ μου
Στὰ φτερά τῆς προσευχῆς.

Κι ὅταν ἔρθῃ ὁ Ἄγγελός μου
Νὰ τὴν πάη στὸν οὐρανό,
Στοῦ μοναστηριοῦ τὸν ἥσκιο
Δίκαιος θὰ ἀναπανθῶ.

ΣΤΕΦΑΝ· ΔΑΦΝΗΣ.

25. Στὸ Χριστὸ

Βαθειὰ θλιμένη ἦρθα μπροστά,
Χριστέ μου, στὸ Σταυρό Σου,
Σμύρνα κι ἀλόη τὸ δάκρυ μου
Στὰ πόδια σου νὰ τρέξῃ.

Μιὰ στάλα ὅμως τὰ μάτια μου
Δὲν ἦρθε νὰ τὰ βρέξῃ . . .
Τόσης γαλήνης εἶδα φῶς
Στὸ ὠραῖο τὸ πρόσωπό Σου!

ΜΑΡΙΑ ΖΑΜΠΑ

26. Ὁ Χριστὸς καὶ τὸ παιδάκι

Μὲ καλαθάκι ἄδειανὸ κι ὡς στὴν καρδιά θλιμένο
Ἔνα μικρούτσικο φτωχὸ
Πρὸς τὸ σκολειό του μοναχὸ
Τραβοῦσε τὸ καημένο.

Περνοῦσε ἀπὸ κάτασπρο μικρὸ ἔρημοκλήσι,
Τοῦ φάνηκε σὰ μιὰ φωλιά,
Ὅπου ζεσταίνει τὰ πουλιά,
Χιονιάς ὅταν φυσήση.

Μπρὸς στοῦ καλοῦ Σωτήρα μας ἐστάθη,
Κι ὡς νὰ χε μπρός του τὸ Χριστὸ
Τοῦ ἔλεγε γονατιστὸ
Ἄπ' τῆς ψυχῆς τὰ βάρη,

— «Χριστέ, δὲν ἔχουμε ψωμὶ στὸ σπίτι μας καὶ κλαίγω.
Ἴδὲς στὸ καλαθάκι μου, ἄν ψέματα Σου λέγω.
Ἐγὼ εἶμ' ἕνα καλὸ παιδί, μοῦ εἶπε ἡ μητέρα,
Καὶ δὲν πειράζει νηστικὸ νὰ μείνω καὶ μιὰ μέρα.
Μὰ τὰ μικρὰ τ' ἀδέρφια μου κι ἡ πιὸ μικρὴ μας Φρόσω
Δὲν εἶναι κοῖμα νὰ πεινοῦν νύχτα καὶ μέρα τόσο ;
Καλά ! Ἐμᾶς μᾶς ἄφησες καὶ δὲ μᾶς συλλογᾶσαι,
Ὅμως τῇ Φρόσω δὲ μπορεῖς νὰ εἰπῆς πὼς δὲ λυπᾶσαι !
Νά ! Σοῦ τὰ εἶπα ὅλα μας τὰ βάρη καὶ λύπες,
Γιὰ νὰ μὴ λὲς πιὸ ὕστερα, γιὰτὶ δὲ μοῦ τὸ εἶπες !...»

Σὰ σκόλασε, ὦ τί χαρά ! Σὰν τὰ πουλιὰ πετοῦσαν
Τ' ἀδέρφια του μὲς στὴν αὐλή,
Μαζὶ κι ἡ Φρόσω του ἡ καλή,
Καὶ σὰν τρελλὰ γελοῦσαν.

Καινούργια ροῦχα καὶ ζεστὰ φοροῦσε τὸ καθένα,
Κι ὅταν τὸ εἶδαν νὰ φανῆ,
Χαρᾶς ἀφήσανε φωνῆ
Μεγάλη τὰ καημένα.

—«Ψωμάκι τώρα ἔχουμε, μικρό μου πονεμένο,
Τοῦ εἶπ' ἡ μάνα του· κι αὐτὸ
Ὅπου στὰ χέρια μου κρατῶ,
Χρυσάφι γιομισμένο.

Ἄπ' ὅλα τώρα ἔχουμε ! Τί θέλεις νὰ σοῦ φέρω ;
Ξέρεις, μικρό μου ὄρφανό,
Πὼς πλέον δὲ θὰ λὲς πεινῶ ;...»
Κι εἶπ' ὁ μικρός, — «Τὸ ξέρω !..»

— «Τί ξέρεις ! Πῶς ;» — «Νά, ὁ Χριστὸς μᾶς πλούτισε, μητέρα,
Σκολειό μου σὰν ἐπήγαινα, στὸ ρημοκλήσι πέρα,
Τοῦ εἶπα τοῦ καλοῦ Χριστοῦ γιὰ νὰ μᾶς βοηθήσει...
Ἄδ' σ' τό εἶπε ;...» — «Ναί ! Ὁ Κύριος μᾶς ἔχει ἐλεήσει...
[Μ' ἓνα του ὅμως Ἄγγελο, γιὰ χάρη ἐδική σου.
Γιὰ αὐτὸ λαμπάδα νὰ τοῦ πᾶς, παιδάκι μου, θυμήσου !..»

ΑΧΙΛ. ΠΑΡΑΣΧΟΣ

27. Π ρ ο σ ε υ χ ῆ

Μὲ τὸ μικρὸν ἀδερφό.

Τώρα, πὸν λάμπει μυστικά στ' ἀχνόδαμπο σκοτάδι
Χρυσῆ τοῦ ὀνείρου ἀστροφεγγιά,
Μικρὲ ἀδερφέ, πᾶμε μαζί στὸ ἐρημικὸ λαγκάδι
Σὰν ἤσκιοι στὴ νυχτιά.

Στὰ χόρτα γονατίζοντας θεορμὰ νὰ δεηθοῦμε
Στὴ σιγαλιὰ τῆς μοναξιᾶς,
Νὰ μάθουμε τίς ταπεινὲς χαρὲς πῶς ν' ἀγαποῦμε
μὲ πίστη ἀγνῆς καρδιᾶς.

Ὁ πόθος μας τὸ ἀθάνατο φῶς τότε θ' ἀγναντέψη
Μὲς τῆς ψυχῆς τὴ χαραυγή,
Καί, διώχοντας κάθε καημὸ καὶ κάθε μάταιη σκέψη,
Στὰ οὐράνια θ' ἀνεβῆ.

(1903)

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ

28. Τὸ ξωκλήσι

Εἰς τὸ βουνό, ψηλὰ ἐκεῖ
Εἶναι ἐκκλησιὰ ἐρημική.
Τὸ σήμαντρό της δὲ χτυπᾶ,
Δὲν ἔχει ψάλτη, οὐδὲ παπᾶ.

Ἔνα καντήλι θαμπερὸ
Καὶ ἕναν πέτρινο σταυρὸ
Ἔχει στολίδι μοναχὸ
Τὸ ξωκλησιάκι τὸ φτωχό.

Μὰ ὁ διαβάτης, πὺν περνᾶ
Στέκεται καὶ τὸ προσκυνᾶ,
Καὶ μὲ εὐλάβεια πολλή
Τὸν ἄσπρο του σταυρὸ φιλεῖ.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

29. Ἔνα κρινάκι

Τὸ ρημοκλήσι πὰ παντέρημο,
Χλωμὴ σβυσμένη ἢ Παναγιά του,
Κι οἱ ζωγραφιὲς τοῦ τοίχου θάμπωσαν
Μὲς στὰ κλωνάρια τοῦ ἄγριου βάτου
Στὸ εἰκόμισμά της ἀποκάτου
Μονάχο ἕνα κρινάκι φούντωσε
Τὰ κάτασπρα ἀνθοπέταλά του.

Ν. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ ΛΑΥΡΑΣ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΔΑΣΚΑΛΟ

Τὰ θρησκευτικὰ ποιήματα, πὸν ἀνάλογα μὲ τὴν ἀντίληψη τῶν μικρῶν μαθητῶν εἶναι βαλμένα ἀνάμεσα στὶς προσευχὰς καὶ στὰ τροπάρια τῶν 4 πρώτων τάξεων τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου εἶναι πρωτότυπα καὶ ἀνέκδοτα. Ἐπίτηδες γραμμένα ἀπὸ τὸ συγγραφέα τοῦ βιβλίου αὐτοῦ γιὰ νὰ μποῦν στὴν «*Προσευχὴ τοῦ παιδιοῦ*». Ἀνέκδοτο ποίημα τοῦ ἴδιου εἶναι καὶ ὁ «*Θρῆνος τῆς μητέρας*» πὸν δημοσιεύεται στὸ δεύτερο μέρος.

Ὁ συγγραφέας ἔκρινε σκόπιμο καὶ πολὺ βοηθητικὸ γιὰ τὸ δάσκαλο καὶ τὴν δασκάλα, ὕστερα ἀπὸ τὶς πρωτότυπες δικές του πεζὲς ἢ ἔμμετρος προσευχὰς, καθὼς καὶ τὰ κείμενα καὶ μεταφρασμένα τροπάρια, νὰ ἀνθολογήσῃ στὸ τέλος ἀπὸ γνωστοὺς καὶ δόκιμους Ἑλληνας ποιητὲς τὰ πιὸ εὐκολονόητα γιὰ παιδιὰ θρησκευτικὰ καὶ θρησκευτικοπατριωτικὰ ποιήματα.

Ἔτσι ὁ δάσκαλος καὶ ἡ δασκάλα μαζὶ μὲ τὶς πρωτότυπες ποιητικὲς προσευχὰς τοῦ πρώτου μέρους, σὰ βοηθητικὸ γιὰ τὸ ἔργο τους παράρτημα, θὰ ἔχουν πρόχειρη στὸ δεύτερο μέρος τοῦ βιβλίου μιὰ καλοδιαλεγμένη θρησκευτικὴ ποιητικὴ ἀνθολογία, κατάλληλη νὰ τροφοδοτήσῃ ὅλα τὰ παιδιὰ τοῦ Ἑξατάξιου δημοτικοῦ σχολείου καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ, ἀνάλογα μὲ τὴν κάθε ἡλικία καὶ μὲ τὴν κάθε ἀντίληψη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΑΞΗ ΠΡΩΤΗ

Σελίδα

1. Προσευχή: Τὸ πρωί, πρὶν ν' ἀρχίσῃ τὸ μάθημα.	3
2. Προσευχή: Τὸ δειλινό, στὸ σκόλασμα	4
3. Προσευχή: Τὸ βράδι πρὶν ἀπὸ τὸν ὕπνο	4
4. Ἄγγελος ὁδηγός, ποίημα	5
5. Προσευχή: Τὸ πρωί, μετὰ τὸ ξύπνημα	5
6. Προσευχή: Γιὰ τὸν πατέρα, γιὰ τὴ μητέρα, κλπ.	6
7. Προσευχή: Γιὰ τὸ δάσκαλο, γιὰ τοὺς συμμαθητὲς	7
8. Προσευχή: <i>Εὐχαριστία</i> ποίημα	8
9. Προσευχή: <i>Κύριε φώτιζε!</i> ποίημα	8
10. Προσευχή: Γιὰ τὴν ἐπιδημία	9
11. Προσευχή: Γιὰ τὴ Θεομηνία	9
12. Προσευχή: Ἅγιος ὁ Θεὸς	10
13. Προσευχή: Χριστὸς Ἄνέστη	10

ΤΑΞΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

1. Προσευχή: Τὸ πρωί, πρὶν ν' ἀρχίσῃ τὸ μάθημα	11
2. Προσευχή: Τὸ δειλινό, στὸ σκόλασμα	12
3. Προσευχή: Στὸ τραπέζι, πρὶν ἀπὸ τὸ φαγητὸ	13
4. Προσευχή: Ἀπὸ τὸ τραπέζι, ὕστερα ἀπὸ τὸ φαγητὸ	14
5. Προσευχή: Τὸ βράδι, πρὶν ἀπὸ τὸν ὕπνο	14
6. Προσευχή: Ἄγγελος φύλακας, ποίημα	16
7. Προσευχή: Γιὰ τὸν ἄρρωστον πατέρα	17
8. Προσευχή: <i>Γλύτωσέ μας!</i> ποίημα	18
9. Προσευχή: Γιὰ τὸ δάσκαλο, γιὰ τοὺς μαθητὲς	19
10. Προσευχή: <i>Γιὰ τὸ ἄρρωστο ἀδερφάκι</i> ποίημα	20
11. Προσευχή: Ἅγιος ὁ Θεὸς	21
12. Προσευχή: Χριστὸς Ἄνέστη	21

ΤΑΞΗ ΤΡΙΤΗ

1. Προσευχή: Τὸ πρωί, πρὶν ν' ἀρχίσῃ τὸ μάθημα	22
2. Προσευχή: Τὸ δειλινό, μετὰ τὸ σκόλασμα	23
3. Προσευχή: Τὸ βράδι, πρὶν ἀπὸ τὸν ὕπνο	24
4. Προσευχή: Τὸ πρωί, μετὰ τὸ ξύπνημα	25
5. Προσευχή: Γιὰ τὸν ἄρρωστο πατέρα	26
6. Προσευχή: Μετάνια	28

7. *Προσευχή*: Στήν Παναγία 29
 8. *Προσευχή*: Τὸ παιδί στήν Παναγία, ποίημα 30

Τ Α Ξ Η Τ Ε Τ Α Ρ Τ Η

Α'. Τροπάρια

1. Χριστούγεννα 31
 2. Ὑπαπαντή 32
 3. Θεοφάνεια 33
 4. Λαζάρου—Βαΐων 34
 5. Ἅγια Ἀνάληψη 35
 6. Μεταμόρφωση 36

Β'. Προσευχές

1. *Προσευχή*: Καθαρή καρδιά 37
 2. *Προσευχή*: Ὁ Χριστός καὶ τὰ παιδιά 38
 3. *Προσευχή*: Τὸ μάθημα τῆς ἀγάπης 39
 4. *Προσευχή*: Γιὰ τὸν πατέρα, γιὰ τὴ μητέρα, κλπ. 40
 5. *Προσευχή*: Τὰ παιδιά στὸν Πλάστη τους, ποίημα 42

Τ Α Ξ Η Π Ε Μ Π Τ Η

Α'. Τροπάρια

1. Τῆς Πεντηκοστῆς 44
 2. Τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων 44
 3. Τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέα 45
 4. Τοῦ Ἁγίου Δημητρίου 46
 5. Τοῦ Ἁγίου Γεωργίου 46
 6. Τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου 47
 7. Τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν 48
 8. Τοῦ Ἀκαθίστου Ὕμνου 49
 9. Τοῦ Τιμίου Σταυροῦ 50

Β'. Προσευχές

1. *Προσευχή*: Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς 51
 2. *Προσευχή*: Ἅγιος ὁ Θεὸς 51
 3. *Προσευχή*: Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ 52
 4. *Προσευχή*: Θεοτόκε Παρθένε 52
 5. *Προσευχή*: Πιστεύω εἰς ἓνα Θεὸν 53

Τ Α Ξ Η Ε Κ Τ Η

1. *Προσευχή*: Κύριε, ὁ τὸ Πανάγιόν Σου Πνεῦμα 55
 2. *Προσευχή*: Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ 55
 3. *Προσευχή*: Εὐφρανas ἡμᾶς, Κύριε 56
 4. *Προσευχή*: Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου 57

Θ Ρ Η Σ Κ Ε Υ Τ Ι Κ Α Π Ο Ι Η Μ Α Τ Α

1. Προσευχή στήν Παναγία Ἀνδρέα Μαρτζώκη 61
 2. Εὐαγγελισμὸς Ἀριστοτέλ. Βαλαωρίτη 63

3. Ὅλα προσεύχονται Ἀχιλ. Παράσχου	64
4. Ἡ Σταύρωση, δημοτικὸν	65
5. Ὁ Θεῖνος τῆς μητέρας Κώστα Πασαγιάνη	66
6. Μεγάλῃ Παρασκευῇ Ἀπ. Μαμμέλη	68
7. Ὁ Βασιλικὸς Γεωργ. Βιζυηνοῦ	69
8. Ἡ ἡμέρα τῆς Λαμπρῆς Διον. Σολωμοῦ	72
9. Προσευχὴ Ἀνδρέα Λασκαράτου	73
10. Ἡ προσευχὴ τοῦ Ρήγα Ἰουλ. Τυπάλδου	74
11. Χριστούγεννα Χρ. Χριστοβασίλη	75
12. Ἡ νύχτα τῶν Χριστουγέννων Κωστῆ Παλαμᾶ	77
13. Τὰ ἐρημοκλήσια Λάμπρου Πορφύρα	80
14. Τὰ εἰκονίσματα Γεωργ. Στρατήγη	81
15. Προσευχὴ Παύλου Νιρβάνα	83
16. Στὴν Παναγίᾳ Ἀχιλ. Παράσχου	84
17. Προσευχὴ Μιχ. Ἀργυροπούλου	85
18. Κυριακὴ Ἡλίας Τανταλίδη	86
19. Τὰ φῶτα δημοτικὸν	87
20. Τὰ φῶτα Ἰωάν. Τσακασιάνου	88
21. Ἡ προσευχὴ τοῦ Διάκου Ἀριστ. Βαλαωρίτη	89
22. Μοναστήρια Κ. Ν. Κωνσταντινίδη	91
23. Ὁ Ἀηγιώργης δημοτικὸν Κρήτης	92
24. Ὁ κηπουρὸς τοῦ μοναστηριοῦ Στεφ. Δάφνη	94
25. Στὸ Χριστὸ Μαρίας Ζάμπα	95
26. Ὁ Χριστὸς καὶ τὸ παιδάκι Ἀχ. Παράσχου	96
27. Προσευχὴ Μαρίνου Σιγούρου	98
28. Τὸ ξωκλήσι Ἀγγέλου Βλάχου	99
29. Σ' ἓνα κρινάκι Ν. Μετιμεζᾶ-Λαύρα	100

ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΛΑΘΗ

Στὴ σελ. 32	στίχ. 5	ἀντὶ	κεχαριτωμένη	κεχαριτωμένη			
>	>	33	>	14	>	Ὁ	Ὁ
>	>	45	>	15	>	προτοκάλεστος	προτοκάλεστος
>	>	49	>	15	>	ὑπερμάρχω	ὑπερμάχω
>	>	50	>	13	>	βαραβάρων	βαρβάρων

